

Linnéuniversitetet

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

Examensarbete

Några behandlares uppfattningar om faktorer som motverkar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem.

Författare: Abdi Yusuf

Handledare: Katarina

Magnusson

Termin: VT13

Kurskod: 2MB332, 11

ABSTRAKT

Linnéuniversitetet

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

Pedagogik med inriktning mot ungdoms -

och missbruksvård, Examensarbete 15hp

Titel: Några behandlares uppfattningar om faktorer som motverkar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem.

Engelsktitel	Some therapist's perceptions of the factors that counteract negative youth in institutions for young people with social problems.
Författare	Abdi Yusuf
Handledare	Katarina Magnusson
Datum	mars 2013
Antal sidor	41
Nyckelord	institution, peer culture, positive peer culture, ungdomskultur

Syftet med studien är att belysa några behandlares uppfattningar om faktorer som motverkar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem. Studien lyfter fram upplevelser samt erfarenheter därmed användes ett kvalitativt närmandesätt, med hermeneutisk utgångspunkt. Fem semistrukturerade intervjuer tillämpades vid insamlingen av mjukdata. Med hjälp av latent innehållsanalys analyserades materialet för bättre överblick.

Resultatet belyser faktorer som bidrar till att det blir negativt bland ungdomar på institutioner. Dessa faktorer kan exempelvis vara att ungdomarna inte känner av personalens närvaro, blir sedda samt hörda. Resultatet lyfter även fram att ungdomarna Influeras av varandra och är lojala mot varandra för att ungdomarna upplever att de har samma historik eller gemensamma drag samt att ungdomarna upplever att personal är på institutionen för att enbart tjäna pengar. Omotiverade ungdomar ska inte sättas inom samma grupp för då blir rehabiliteringsarbetet lidande konstateras i resultatet. Respondenterna upplever att oenighet bland personal angående rutiner och regler bidrar till negativ ungdomskultur. Delaktiga ungdomar som får stöd, som motiveras och förstärks av behandlare samt får återanknytning till sociala sammanhang i form av föreningsliv kan bidra till att främja en positiv ungdomskultur.

Förord

Tio lärorika veckor som resulterade inte enbart till denna empiriska studie utan även med lärorika möten med samtliga respondenter som deltagit i studien. De har bidragit till mer förståelse av ämnet genom att dela med sig av sina erfarenheter och tagit sin tid, tack. Ännu ett stort tack vill jag delge min entusiastiska och engagerade handledare. Utan dig hade uppsatsen varit ofullständig.

Innehållsförteckning

INTRODUKTION	1
BAKGRUND	2
INSTITUTIONER.....	2
NEGATIV UNGDOMSKULTUR.....	2
<i>Ungdomsfaktorer</i>	2
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	3
<i>Institutionsfaktorer</i>	4
POSITIV UNGDOMSKULTUR.....	4
<i>Ungdomsfaktorer</i>	4
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	5
<i>Institutionsfaktorer</i>	6
TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER.....	7
<i>Ungdomsfaktorer</i>	7
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	8
<i>Institutionsfaktorer</i>	8
SYFTE OCH PROBLEMFÖRMULERING	9
METOD	9
METODOLOGISKA UTGÅNGSPUNKTER	9
KVALITATIVA FORSKNINGSPUNKTER.....	9
<i>Semistrukturerade intervjuer</i>	10
PLANERING OCH GENOMFÖRANDE	10
<i>Urval</i>	10
<i>Förberedelser</i>	10
<i>Datainsamling & bearbetning av data</i>	11
<i>Analys & tolkning</i>	11
FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	12
<i>Trovärdighet och överförbarhet</i>	12
RESULTAT	13
NEGATIV UNGDOMSKULTUR.....	13
<i>Ungdomsfaktorer</i>	13
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	14
<i>Institutionsfaktorer</i>	16
POSITIV UNGDOMSKULTUR.....	17
<i>Ungdomsfaktorer</i>	17
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	19
<i>Institutionsfaktorer</i>	20
SAMMANFATTNING AV RESULTAT	22
<i>Negativa ungdomsfaktorer</i>	22
<i>Positiva Ungdomsfaktorer</i>	22
<i>Negativa faktorer knutna till behandlare</i>	22
<i>Positiva Faktorer knutna till behandlare</i>	23
<i>Negativa Institutionsfaktorer</i>	23
<i>Positiva Institutionsfaktorer</i>	24

TEORETISK PROBLEMATISERING	24
<i>Ungdomsfaktorer</i>	24
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	25
<i>Institutionsfaktorer</i>	25
DISKUSSION	26
RESULTATDISKUSSION.....	26
<i>Ungdomsfaktorer</i>	26
Positiva ungdomsfaktorer	27
<i>Faktorer knutna till behandlare</i>	28
Positiva Faktorer knutna till behandlare	29
<i>Institutionsfaktorer</i>	29
METODDISKUSSION	30
<i>Urval</i>	30
<i>Förberedelser</i>	30
<i>Analys & tolkning</i>	31
IMPLIKATIONER	31
REFERENSER	32
MISSIV	I
INTERVJUGUIDE.....	I
POSITIV UNGDOMSKULTUR	I
NEGATIV UNGDOMSKULTUR.....	I
PERSONALS STRATEGIER	I

INTRODUKTION

Att blanda ungdomar med varierande grad av problembeteende är en riskabel behandlingsintervention. Vantrivsel och smittoeffekter är överhängande i sådan miljö Andreassen (2003) (Laursen, 2010). Levin (1998) och Andreassen (2003) understryker att det är viktigt att ta reda på vad som påverkar ungdomskulturen på institutioner. Levin (1997) poängterar i sin rapport att behandlare måste vara medvetna om att behandlingsarbetet handlar om konflikter varje dag och detta måste behandlare ha strategier för, annars bör man inte jobba på institutioner. Förförståelsen är att behandlare på institutioner har svårt att handskas med stökiga ungdomar, oftast har jag också märkt att ungdomarna är generellt frustrerade och upplever institutionaliseringen som identitetsförlust. Detta försöker ungdomarna arbeta emot genom att hålla fast vid det gamla destruktiva beteendet. Ungdomarna gör detta genom att stöka och motsätta sig behandlarna och i vissa fall har min observation varit att ungdomen anammar nya destruktiva mönster från en annan likatänkande kamrat. Min förförståelse är grundade på mina egna iakttagelser från de institutioner jag har jobbat på eller har haft den praktiklagda utbildningen på.

Det finns en behandlingsideologi som uttrycker det humanistiska syftet att rädda barn undan fängelsestraff och undan försumliga föräldrar. Detta sker genom att staten träder in i föräldrarnas ställe för att övervaka barnens uppfostran och i svårare fall ge dem uppfostran på en institution (Levin, 1998). En forskningsöversikt av Armelius, Bengtzon, Rydelius, Sarnecki & Carpelan (2003) tar upp att, om myndigheternas insatser för ungdomar är ineffektiva kommer ungdomarna och samhället med största sannolikhet få betala räkningen i form av kriminalitet, missbruk, psykiska sjukdomar samt social utslagning och kanske ett mer våldsamt och mer omänskligt samhälle. Levin (1998) förklarar att socialtjänsten är den myndighet som har ansvaret för att barn får det behandling de behöver. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för unga upp till 21-årsåldern. Med vård menas såväl vård i öppna former som heldygnsvård och låst institution, med möjligheter till inlåsning av administrativt omhändertagna ungdomar (Socialstyrelsen, 2009).

Levin (1998) och Berglund (2000) betonar kamraters och gängs påverkan på avvikande beteende, kriminalitet, våld och missbruk. Vidare lyfter de fram att väldigt få har utvecklat tankegångar om den positiva inverkan kamrater kan ha på varandra. Därför kommer uppsatsen att belysa vad några behandlare på institutioner har för uppfattningar om vilka faktorer som motverkar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem. Samt vilka strategier de säger sig använda för att motverka och hantera en sådan kultur. Andreassen (2003) och Ahonen & Degner (2012) menar även att institutionsvistelsen kan bidra till positiva behandlingsmöjligheter för ungdomarna som vårdas. Genom att skapa positiva relationer med vuxna och anta nya strategier för att klara vardagliga situationer. Därför är det av behandlingspedagogiskt intresse i att öka förståelsen till varför sådana ungdomskulturer uppstår i institutioner.

Bakgrund

För att vidga förståelsen för det som ska studeras i bakgrunden inleds det med ett avsnitt om institutioner samt både negativ och positiv ungdomskultur på en institution.

Institutioner

I Norden täcker begreppet institution ett stort antal olika åtgärder med varierande form, innehåll och storlek. Det kan vara små familjeliknande åtgärder, behandlingskollektiv, vård institutioner i offentlig eller privat regi och ungdomspsykiatriska institutioner (Andreassen, 2003). Författaren menar att det finns många familjeliknande institutioner (HVB-hem) och institutionsliknande familjevård (familjehem), där det i praktiken är den ekonomiska och administrativa strukturen som bestämmer om placeringsstället skall klassificeras som institution eller familjehem. Förutom de olika behandlingsåtgärderna finns det särskilda enheter för utredning och korttidsförvar av ungdomar i akuta krissituationer. Andreassen (2003) menar att vården kan delas in i huvudgrupper utifrån miljön som till exempel öppna institutioner och slutna institutioner. Öppna institutioner omfattar både kollektiv som bygger på att personalen lever med de intagna och institutioner med skiftarbetande personal. I Sverige tillgodoses det här behovet bland annat av egna avdelningar vid de statliga särskilda ungdomshemmen, men även av utredningsinstitutioner i kommunal eller i privat regi.

På institutioner vill man ge varje individ en plats och varje plats en individ. Syftet med detta förklarar Levin (1998) är att undvika all form av gruppbildning, kollektiva yttringar, ogripbara massor och ansamlingar och ersätta det med övervakade rutor, s.k analytiska rum. Ahonen & Degner (2012) lyfter fram att de flesta människor söker sig till likasinnade för att fastställa sociala band och ungdomar i institutionell behandlingsvård är inget undantag. Berglund (2000) och Ahonen & Degner (2012) belyser att ungdomar som bereds institutionell behandlingsvård ofta har psykosociala problem såsom depression, ångest, självskadande beteende, drog- och alkoholmissbruk. Dessutom saknar de kompetens för att hantera samhällets förväntningar, regler och moraliska värderingar (Ahonen & Degner, 2012).

Negativ ungdomskultur

Ungdomsfaktorer

Andreassen (2003) menar att det finns samband mellan negativ ungdomskultur och negativ utveckling hos ungdomarna därför är det viktigt att blicka närmare på det. Författaren tillägger att det institutionella kamratskapet förstärker likheten i attityd och beteende. Genom att samla ungdomar med beteendeproblem på institution bidrar man till att etablera ett samspel i en avvikande ungdomsgrupp, vilket ökar risken för negativ kamratpåverkan i institutionsmiljön. Ahonen & Degner (2012) menar att behandlarna bör hindra den negativa interaktionen mellan ungdomarna annars kommer dessa ungdomar att etablera sociala band med andra avvikande ungdomar. Denna negativa ungdomskultur kommer i sin tur leda till att den tänkta positiva institutionsvistelsen förvandlas till en perfekt skola för brott och avvikelser.

Andreassen (2003) menar att den negativa ungdomskulturen leder till dåliga behandlingsresultat eftersom ungdomarna förmedlar sina kriminella erfarenheter till varandra samt skapar en struktur där personalgruppen inte har någon möjlighet att påverka. Levin (1998) poängterar att den negativa ungdomsgruppen kan komma att leda till motstånd mot behandlingsåtgärder så att de inte får någon effekt. Levin (1998) förklarar att det finns hemhörighet och kontinuitet som utmärker ungdomarna att de har vuxit upp tillsammans samt att de har suttit ihop får samma betydelse som att ha gått i samma skola, komma från samma by eller vara från samma land. Här förstärks den problematiska identiteten och kunskaper och färdigheter förs vidare på ett mer effektivt sätt än ute i vardagen. Andreassen (2003) tillägger att *ju starkare ungdomarna identifierar sig med den kulturen, desto svårare blir det att återvända till det vanliga samhället och dess normer. Utvecklingen av en sådan ungdomskultur leder till att ungdomarna och personalen lever skilda världar* (2003,s.138).

Armelius m.fl. (2003) belyser att ungdomar influeras av kamrater i första hand, även kallat smittoeffekten (Andreassen, 2003). Berglund (1998) lyfter fram att utsatta ungdomar har brister i den egna självkontrollen och det gör att man ger efter för frestelser och kortsiktiga vinster. Författaren poängterar att det nästan alltid finns en förhistoria av misslyckanden i kamratskap, kärlek, familjeliv, studier som föregår tonårig problematik. O'Brien, Albert, Chein & Steinberg (2012) belyser att ungdomar med dålig självkänsla tar mer riskfyllda beslut så som att ta till våld, tillfälliga sexuella umgängen och ökad substansbruk när kamrater är närvarande. Carpelan, Söderholm, Andershed, Brännström, Nyström & Ahlgren (2008) belyser där deltagarna uteslutande är ungdomar med beteendeproblem, vägs inte tillgången på negativa, antisociala modeller upp eftersom det saknas positiva, icke-kriminella modeller som kan visa på de prosociala alternativa vägarna. Det är orimligt menar Brendtro, Mitchell, Mccall (2007) att förvänta sig att en grupp ungdomar med beteendeproblem kommer att generera prosociala värderingar och bra normer inom gruppen genom att fritt få interagera med varandra. Detta är en motsatt effekt av det önskade, konstaterar Andreassen (2003).

Faktorer knutna till behandlare

Behandlarens roll att styra ungdomarna på den dagliga vistelsen på en institution har undersökts av Ahonen & Degner (2012). Undersökningen omfattades av åtta institutioner i Sverige. Om behandlare inte har nödvändiga kunskaper när det gäller teoretisk och praktisk erfarenhet ger detta sämre föresättningar. Detsamma gäller färdigheter för att identifiera beteendeproblem (t.ex. droger, alkohol, kriminalitet och neuropsykiatriska tillstånd). Behandlare som har höga krav och låg lyhördhet är auktoritära, dessa relationer kännetecknas av höga krav samt hård disciplin (Ahonen & Degner 2012). Författarna konstaterade att även om behandlarna hade relativt bra utbildning och erfarenhet, verkade de brista på medvetenhet om de psykologiska grupprocesser som kunde påverka de boende i behandling negativt. Detta ledde till att ungdomarna hade för sig aktiviteter på institutionen utan tillsyn av behandlarna. Författarna belyser att viss personal underminerade vikten utav att interagera med ungdomen i exempelvis i tv rummet, förklaringen från personalen var: *Det finns ingen anledning att sitta i soffan och titta på tv, de vill inte att du är där ändå. Jag kan lika gärna göra något annat som exempelvis pappers arbete* (Ahonen & Degner, 2012,s.323). En annan anställd på dessa institutioner menar att det är skönt att de

slutligen sitter i soffan, och förklarar vidare *att man behöver en paus ibland. Så länge de tittar på tv tillsammans kan ingenting hända* (Ahonen & Degner 2012,s327).

Institutionsfaktorer

Andreassen (2003) lyfter fram att den ungdomskultur som etableras på en institution räknas som en viktig faktor med stort inflytande på ungdomarnas utveckling. Författaren lyfter fram forskning på institutionsbehandling av unga och menar att det inte visar positivt resultat när det gäller ungdomarnas upplevelser av institutionsbehandling vad gäller konstruktiv rehabilitering samt att den mest handlar om att kunna anpassa sig till vardagsrutiner. Dessa vardagsrutiner är noggrant planerat och passar personalens arbetstider. Inom institution upplever ungdomarna inspärning och frihetsberövning och detta utgör en plågsam upplevelse. Levin (1998) menar att ungdomarna flyr undan institutionens ramar genom olika organiseringsprocesser och handlingsstrategier inom institutionen. Den viktigaste faktorn är skapandet av en egen kultur som står i motsättning till personalgruppen och dess strävanden. Innehållet i de intagnas kultur består av asociala värderingar och mekanismer för inre statusfördelning. Ahonen & Degner (2012) menar att det inte får förekomma oplanerade aktiviteter med enbart ungdomar, dessa aktiviteter är som att titta på TV och spela dataspel själva. Anledningen är att man vill minimera negativ interaktion bland ungdomarna och att utmaningarna måste tas för att främja en positiv interpersonell miljö på institutionen. Slutsatserna blev att ingen av institutionerna hade strategier för att förhindra negativa ungdomskulturer från att utvecklas. Laursen (2010) och Steinbach & Steinbach (2009) understryker att det är viktigt att ungdomsgruppen inte enbart består utav ungdomar utan prosociala färdigheter för då kommer förändringen ingen vart eller blir till sämre. Andreassen (2003) belyser att det är ett omöjligt villkor i många miljöer. Som till exempel på slutna institutioner isolerar man ungdomarna från kontakt med världen utanför institutionen och förhindrar därmed kontakt med en prosocial miljö utanför institutionen.

Positiv ungdomskultur

Ungdomsfaktorer

Steinbach & Steinbachs (2009) forskning visade genom att låta asociala ungdomar integrera med positiva normalfungerande kamrater i gruppen skulle kunna bidra en ökad coping och problemlösningsfärdigheter. Ett annat tips från Andreassen (2003) är sammansättningen av ungdomsgrupper på institutioner och för intagning av nya ungdomar. En möjlighet är att nya beteendestörda ungdomar inte tas in på institutionen om inte den befintliga eller dominerande ungdomskulturen är prosocial. En annan möjlighet är att ungdomsgruppen hindras föra antisociala diskussioner genom att de inte får prata med varandra utan att någon personal är närvarande. Andreassen förklarar att på många institutioner kan sådana diskussioner äga rum på kvällstid när det är få vuxna som arbetar. Andreassen understryker att sådana samtal kan underminera effekterna av en systematisk beteende påverkan på dagtid. Betydelsen av kontakter med prosociala kamrater är påtaglig menar Laursen (2010). Andreassen (2003) poängterar hur viktigt det är att reda ut om ungdomskulturen på institutionen kan påverkas genom åtgärder från personalgruppens sida.

Faktorer knutna till behandlare

En institutions viktigaste resurs är behandlarna. Det krävs att behandlare kan identifiera och uppmärksamma vilka ungdomar som är i riskzonen, förklarar Andreassen (2003). Forskare som Laursen och Steinbach & Steinbach (2009) utmanar det populära tro om ungdomsgrupper som man sammanför är i sig negativa. Laursen (2010) vill fokusera på användningen av evidensbaserade metoder för att hjälpa oroliga och oroande ungdomar i utbildning, mental hälsa, ungdomsbrottslighet samt i sociala sammanhang. Författaren har funnit fyra återkommande faktorer som kan ha betydande effekt för förändringen. kartläggningen, det är att behandlarna kartlägger ungdomens personliga krav och behov. Relationen till behandlaren, positiva förväntningar samt tekniken vilket innebär kontinuitet. Positiv ungdomskultur kräver att behandlarna tar ansvar, motiverar ungdomarna att se deras storhet. Som gruppmedlem i en miljö där det tas upp positiva ämnen får ungdomen lära sig, att ta ansvar, om respekt och då blir positiva normer applicerade. Ungdomarna blir inte bara av med antisociala beteenden utan får strategier för att klara och bibehålla det prosociala tänkandet (Laursen, 2010). Författaren belyser att forskare har gjort meta-analyser av terapeutiska resultat och funnit att ingen terapi eller någon särskild metod har varit mer framstående än någon annan metod eller terapi. Dock har Laursen (2010) belyst att ungdomar som deltar i någon form av terapi lyckas mycket bättre än de som inte får.

Rökenes (2006) menar att en relation inte uppstår av sig själv utan till följd av en samverkan mellan en ungdom och en behandlare. En bra relation grundar sig på en samverkansprocess som skapar tillit, trygghet och en känsla av trovärdighet och anknytning. När samverkan fungerar på det sättet växer en bärande relation fram. Författaren tillägger att synen på hjälpprocessen mellan en ungdom och en behandlare är viktig, allteftersom relationen bygger på förståelse. I en trygg relation har man lättare att förstå varandra, och när man förstår varandra kan man även agera på ett lämpligare sätt gentemot den andre. Författaren belyser att hos vissa yrkesutövare kan man se hur samverkan med tiden blir allt mer präglad av regelfokusering och försök att kontrollera ungdomen. Tajming kännetecknar en bra behandlare, som inte räds för känsliga ämnen. I en trygg och stabil relation är det enklare för parterna att vara raka och konfrontera varandra. Relationen tål mer. En bärande relation kan även tåla en obetänksam kommentar emellanåt. Man behöver inte vara lika försiktig och ständigt på sin vakt gentemot den andre (Rökenes, 2006).

Rökenes (2006) påtalar en behandlare ska förhålla sig på ett sådant sätt att ungdomen får ett visst utrymme. Det handlar alltså om att skapa ett samverkansfält som innebär att den andre till exempel får möjlighet att och törs känna efter hur han eller hon mår, berätta något som är svårt att ta upp och tala om sina erfarenheter, tankar och åsikter. Ett sådant samverkansfält kan även bidra till en medvetenhet av omedvetna processer och reaktioner. Författaren förklarar att det ökar personens självförståelse och ger denne möjlighet att förändra ett olämpligt och självdestruktivt beteende. Författaren poängterar att byggandet av en bra relation inte är en instrumentell process. Behandlare ska inte tvinga sig till en kontakt och ha som mål att nå fram till ungdomen för att sedan skapa strategier för hur han ska arbeta eller tränga sig in i den andres värld. Behandlarna behöver möjlighet att hantera de boendes behov under behandlingsprocessen. Olsson (1998) menar att behandlarna bör ha förmågan att förstå betydelsen av gruppprocesser i personalgruppen samt i ungdomsgruppen. För att om en eller flera personer i ett arbetslag anses av ledningen eller av arbetskamrater fungera dåligt i något avseende,

exempelvis anses ha svårt att samarbeta med andra eller upplever sig själv utföra dåligt arbete måste personalen stanna upp för att förbättra sitt arbete genom att lära sig att samverka bättre (Olsson, 1988). Behandlarna ska ha egenskaper som är auktoritativa, det kännetecknar krav och lyhördhet. Detta anses vara den idealiska uppfostringsstilen, här upprätthåller vuxna starka gränser för att förmedla rätt och fel, samtidigt förmedla värme och känslighet för ungdomens behov (Ahonen & Degner, 2012).

Det är viktigt att behandlarna känner stöd från sina arbetskamrater och delar ansvar i behandlingsprocessen poängterar Vollmer (2005). Som behandlare behövs det konsekvent integration och noggrann utvärdering av ett möte. För att när väl ungdomarna öppnar sig känner de att de kan tala öppet och uppriktigt om livshändelser. Detta måste ske utan att ungdomen känner skuld eller upplever att man gör narr av dem. I en tyskmiljö har Steinbach & Steinbach (2009) observerat i en treårsperiod att unga ungdomar med beteende problem och brottslighet visade på reduktion i våldsamhet samt ökat i prosocialt beteende och självkänsla. Ungdomarna utvecklade en förmåga att övervinna svåra utmaningar i livet och detta genom externa stöd och att behandlarna belyste ungdomarnas inre styrkor.

Institutionsfaktorer

Andreassen förklarar att det är viktigt att påverka ungdomsgruppen som helhet, utöver de behandlings ansträngningarna riktade mot enskilda individer ska det etableras en grundläggande positiv miljö. Det är viktigt att hitta metoder som ökar kontakten mellan institutionsungdomar och välfungerande ungdomar genom integrering i vanliga ungdomsmiljöer. En bra institutionsbehandling är en behandling som innefattar kontakten med både institutionen och samhället under hela behandlingen (Andreassen 2003). För skapandet av en säker och en hälsosam miljö bör behandlare upprätta en atmosfär som präglar god kraft för att uppnå det beteende förändring man önskar anser Vollmer (2005). Författaren introducerade och etablerade en gruppmetodik som heter positive group interaction (PGI) i ett barncenter i San Francisco. De viktigaste inslagen i PGI är omedelbar problemlösning och tillit. Samtidigt förklarar Vollmer att livet bygger på sociala interaktioner. Författaren menar att social kompetens är viktig, det är det som gör att en individ kan fungera i ett samhälle. PGI handlar om rollspel, och positiva interaktioner för att i gruppssammanhang som det kan vara på en institution delar man utrymme, mat och leksaker och detta i en betydande tid per dag Vollmer (2005).

Vollmer (2005) förklarar att ungdomar är känsliga för varje behov. Därför behöver de tydliga regler och gränssättningar samtidigt som det råder förtroende. Metoden går ut på att få ungdomarna att ta hand om varandra, för att upplevelsen av att ta hand om andra kommer att förmedla en känsla av att känna sig omhändertagen.

PGI lyfter fram nya saker, Vollmers (2005) observation visade att ungdomarna blev förvånade av alla nya saker som de lärt sig av sina kamrater som de hade bott i samma hus med i några månader. Möten är kärnan, belyser Vollmer, och tillägger att behandlarna vägleder samtidigt som ungdomarna bör sitta i cirkel. De två viktigaste förväntningarna är att ingen skadas och att det är allas ansvar att stödja och hjälpa. Principerna är enkla, understryker Vollmer (2005), och förklarar att ungdomen bör vara öppen för lärande och bör utmanas av behandlaren att utmana sig själv. Positive Peer Culture (PPC) är en metod som är utformat för att stärka stödjande sociala band,

självförtroende och därmed främja motståndskraft i förändringen. Laursen (2010) förklarar att PPC är designat för att involvera ungdomarna i frågor som berör ungdomen. författaren understryker att stökiga ungdomar behöver mer teknik än teori, de behöver transformativa erfarenheter med andra människor. PPC kräver vägledning och ledarskap från utbildat och erfaren personal. PPC genomfördes på en institution. Genom gruppseminarier ville man koncentrera sig på här och nu problem och detta genomfördes två gånger i veckan. Seminarierna gick ut på att formulera idéer för att lösa problem och hur man skulle kunna återställa skadade och betydande relationer. Behandlarna sammanfattade det som sades för att det ska sedan bekräftas av ungdomen. Tanken med PPC är lyfta det positiva och utmana gruppen att tänka kreativt. Steinbach & Steinbach (2009) menar att minskat våld och positiv ungdomskultur går hand i hand med förbättrad kommunikation. Undersökningen visade att ungdomarna förbättrade sitt språk och tog till strategier såsom att stanna upp och prata om hur man känner för stunden stället för att hålla inne det. Författarna menar att behovet av att hjälpa andra är också en viktig fråga i gruppdiskussioner. Behovet är inte bara att hitta lösningar för problem utan också för att skapa en atmosfär av ömsesidigt intresse i hemmet eller samhället. Med andra ord vill författarna förmedla budskapet att hjälpa varandra är det bästa. Förklaringen är att handlingen att hjälpa andra stärker självförtroendet och stabiliserar en ung människas personlighet (Steinbach & Steinbach, 2009).

Teoretiska utgångspunkter

Med hjälp av Erving Goffmans avhandling om totala institutioner (1998), kommer den empiriska undersökningen problematiseras och analyseras i denna uppsats.

Ungdomsfaktorer

Goffman (1998) menar att ungdomar saknar vissa handlingsmöjligheter och oförmågan att hålla jämna steg med de sociala förändringar som pågår utanför. Om den intagnes vistelse blir för långvarig kan det inträffa att den intagne blir oförmögen att utföra vissa uppgifter i det dagliga livet utanför murarna. Det handlar om *rollförlust*, då en människas personlighet kuvas. Detta, menar författaren är de barriärer som institutioner bygger upp mellan den intagne och världen utanför. Intagningsproceduren upplevs också som rollförlust, då nykomlingen välkomnas och tilldelas exempelvis institutionens kläder, tillhörigheterna förvaras, personal instruerar reglerna samt upptecknanden av levnadshistoria. Den intagnes liv genomsyras av ständiga *sanktioner* ovanifrån, särskilt under den första perioden av vistelsen, innan han accepterar kontrollen utan att reflektera över den. För att hålla sig undan från bråk och besvärigheter kräver som regel ständiga och medvetna ansträngningar. För att kunna undvika olika svårigheter, måste den intagne komma upp till viss kontaktnivå med sina kamrater. Det utvecklas en särskild *solidaritet* inom ett fysiskt slutet område, en avdelning eller en annan enhet, vars ungdomar uppfattar sig som styrda som en enhet och därför har de intagna stark upplevelse av gemensamt öde. Här förekommer det *kamratkonstellationer*, detta för att kunna lita på varandra och få känslomässigt stöd från varandra. Personal kan uppleva att sådan solidaritet även kan ha inslag av sexuella förbindelser och personalen kan då medvetet försöka hindra uppkomsten av kamratkonstellationer. En risk är att ungdomen institutionaliseras, det vill säga att han eller hon nöjer sig med de smakbitar av yttervärlden som institutionen erbjuder annars

menar författaren att de intagna kommer lida av sysslolöshet och plågas av en ytterst *tristess* (Goffman, 1998).

Faktorer knutna till behandlare

Goffman (1998) förklarar att som arbetsmaterial kan människor komma att anta samma egenskaper som opersonliga *objekt*. Dålig behandling av människor kan lämna svåra spår efter sig och behandlare som väljer att jobba inom institutioner måste vara medvetna om hur de bemöter klienter. Författaren menar vidare att oavsett vilka patienter man föredrar ska vården bedrivas lika. Författaren menar att precis på samma sätt som ett industriellt objekt går igenom olika *processer*, där var och en i arbetslaget vet vad som ska göras samt vem som har ansvar att det blir gjort. Så måste en ungdom som rör sig i genom exempelvis en institution, följas av en kedja som i detalj talar om vad som har gjorts med och av ungdomen och vem som senast hade ansvaret för honom. Behandlare kommer att *dokumentera* sina beskrivningar till klientens journal när han tillfälligt lyder under behandlarnas ansvarsområde till exempel måste behandlarna anteckna patientens närvaro eller frånvaro vid en viss måltid (Goffman, 1998).

Goffman (1998) lyfter fram att behandlare föredrar att arbeta på slutna avdelningar därför att patienterna där ställer färre tidsödande frågor än patienter på bättre avdelningar, som har lättare att få kontakt.

Den vardagliga sysslan kan belönas. Vare sig det är för mycket eller för lite arbete tenderar den vanligtvis arbetsvane individen att bli förstörd av den slutna institutionens *arbetsystem*. Exempelvis på nedbrytning är att personer som skulle betrakta att låna eller tjata till sig några kronor för att köpa något i kafeterian gör det trots att sådant beteende är under deras värdighet. Författaren förklarar att personalen som ser på detta tiggande utifrån sitt eget normala sätt att tjäna uppehållet, tenderar att betrakta det som symptom på mental ohälsa och ytterligare ett bevis på att för att den intagne verkligen är sjuk (Goffman, 1998).

Institutionsfaktorer

Goffman (1998) påtalar att en institution kan definieras som en plats att bo och arbeta på, där ett stort antal människor i en likartad situation lever ett instängt och formellt liv tillsammans under en längre tid, *avskurna från samhället* utanför. I samhället är det ett privilegium för människor att sova, roa sig och arbeta på skilda håll, med olika människor under skilda auktoriteter, utan att följa strikt schema. Författaren förklarar att det centrala i en institution kan beskrivas som ett nedbrytande av de murar som vanligen skiljer människor innanför och utanför murarna. Dessa är, att man för det första utför alla aspekter av livet på samma plats under en och samma myndighet. Människors dagliga aktiviteter på en institution med en massa andra människor som *alla behandlas på samma sätt* och är tvungna att göra samma sak tillsammans. De dagliga göromålen är *noggrant planerade*, så att en aktivitet övergår i en annan, i förväg planerad aktivitet. Författaren beskriver vidare att hela raden av aktiviteter påtvingas ovanifrån genom ett system av klart *formella regler* och slutligen samordnas de olika *påtvingade aktiviteterna*. Författaren belyser vidare att en institution fungerar som en stat, dess personal utsätts för byråkrati det gäller att den intagne tryggas genom regler, dock

kommer det att medföra att vissa andra regler eftersätts. Exempelvis om en intagen försöker begå självmord, utsätts han för total tillsyn. *Klyftan mellan personal och intagna* är en av de huvudsakliga följderna av att människor dokumenteras av myndighetspersonal. Författaren belyser att i en institution har man sin dag strikt inrutad, detta betyder att alla det grundläggande behovet måste planeras (Goffman, 1998).

Syfte och problemformulering

Syftet med studien är att belysa några behandlares uppfattningar om faktorer som skapar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem. Arbetet vill även lyfta fram vilka strategier de säger sig använda för att motverka och hantera en sådan kultur.

Problemformuleringen lyder:

- Vilka uppfattningar har behandlare om negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem?
- Vilka strategier används för att motverka negativ ungdomskultur?

METOD

Metodologiska utgångspunkter

Studien strävade efter det som är kännetecknande inom hermeneutik, vilket är logik, empiri och inlevelse. Det innebär att sätta sig in i någon annans situation. Bryman (2011) förklarar att inom hermeneutik fokuserar man inte på mätning utan genom att man tolkar människornas beteende och försöker leva sig in i deras föreställningar om världen och hur den uppfattas. Frågeställningarna i studien har kartlagt upplevelser och erfarenheter och då rekommenderar författaren det kvalitativa närmandesättet vilket är karaktäristiskt i hermeneutik. Författaren belyser att kvalitativa studier är det med ord forskaren kan uppfylla syftet med sin studie. Författaren tillägger att intervjua är en bra teknik för att samla in kvalitativt material. Intervjuer med deltagare gjordes i det här fallet med institutionernas personal. Då syftet med studien var att belysa några behandlares uppfattningar om faktorer som motverkar negativ ungdomskultur på institutioner för ungdomar med sociala problem samt vilka strategier de använde för att motverka och hantera en sådan kultur.

Kvalitativa forskningsintervjun

Kvale & Brinkmann (2009) förklarar att genom samtal lär vi känna andra människor, vi får kunskap om deras erfarenheter, känslor, attityder och den värld de lever i. Därför intogs en kvalitativ inställning som innebar att jag la fokus på behandlarnas tänkande, lärande, vetande, handlande och sätt att uppfatta sig som personer, i kontrast till teknifierade sätt att studera människolivet. Bryman (2011) förklarar att när en dialog förs mellan intervjuaren och respondenten så går det att ställa klagörande frågor i intervjuerna för att säkerställa att man har förstått vad respondenterna menar samt vad de anser om saker och ting. Författaren menar att kunskap som förvärfvas i en situation är inte automatiskt överförbar till eller jämförbar med kunskap från andra situationer.

Det kvalitativa närmandesättet erbjöd ett vetenskapligt ansvar som skulle generera ny kunskap, där respondenten är verktyget och forskaren är redskapet. Bryman (2011) understryker att trovärdighet och äkthet är tilldragande då det är behandlarnas upplevelser och erfarenhet som ska studeras.

Semistrukturerade intervjuer

Det som kännetecknar semistrukturerade intervjuer är att tonvikten måste ligga på hur respondenten uppfattar och tolkar frågor och skeenden, det vill säga det som respondenten upplever vara viktigt (Bryman, 2011). Anledningen till att valet föll på semistrukturerade intervjuer var för att lämna utrymme för respondenterna att fylla på teman som de var intresserade av. Författaren klargör att forskaren har en lista med förhållandevis specifika teman som ska beröras. Listan kallas för intervjuguide (se bilaga 2). Det kvalitativa närmandesättet kräver att respondenten får uppleva en stor frihet att utforma svaren på sitt eget sätt. Bryman (2011) tillägger att frågor som inte står i listan också kan ställas, författaren menar att är okej så länge forskaren anknyter till något som respondenten sagt. Detta tillvägagångssätt kändes igen vid intervjuerna, då respondenterna berörde olika teman vilket i sin tur kännetecknade en öppen dialog.

Planering och genomförande

Urval

Bryman (2011) nämner att målinriktat urval är ett försök att skapa en överensstämmelse mellan forskningsfrågorna och urval. Fyra institutioner blev urvalet för studien. Institutionerna är öppna vilket innebär att det finns ett kollektiv som bygger på att behandlarna lever med de intagna och att behandlarna arbetar skift. Institutionerna är belägna i södra och mellersta Sverige. Två var kommunala och de resterande två var privata. Fem respondenter deltog i studien och de hade en blandad kompetens, deras uppnådda utbildningsnivå var exempelvis lärare, socionom och behandlingspedagog. Åldern på respondenterna hade en utbredning mellan 23 år till 56 år. En av respondenterna har jobbat med ungdomar med sociala problem i tjugo år. De resterande har erfarenhet av att ha jobbat med ungdomar i tre till fyra år. Bryman (2011) lyfter fram snöbollsurval, vilket är ett slags bekvämlighetsurval. Författaren menar att vid denna typ av urvals process försöker forskaren få kontakt med en eller flera människor som är relevanta för undersökningens tema. Jag har använt mig utav HVB-guiden.se för att institutionerna och det var sedan via telefonkontakt som en träff bestämdes med en av behandlarna i södra Sverige och som sen tipsade vidare mig till flera relevanta respondenter för studien.

Förberedelser

Som en del i strävan att förhindra tidsnöd och stress påbörjades tematiseringen och formuleringen av undersökningens syfte och föreställningen om ämnet för undersökningen innan intervjuerna började. Undersökningens frågeställningar klargjordes genom att ha en nära kontakt med handledaren innan frågan om hur metoden skulle genomföras. De olika institutionerna kontaktades för att undersöka om det fanns något intresse för att delta i studien. Detta skedde genom telefonsamtal för att

möjliggöra ett snabbt besked. I den första kontakten talades det om syfte samt att det är frivilligt att delta och att uppgifterna kommer att hanteras på ett sätt som säkerställer personernas anonymitet (Bryman, 2011).

Då intresse för medverkan fanns i samtliga uppringda institutioner, informerades de om hur lång tid det beräknades ta. De tänkta respondenterna godkände detta, då spelades samtalet in i kombination med egna anteckningar då Bryman (2011) rekommenderar ljudinspelning. I och med att det ger en exakthet som är svår att uppnå med egna anteckningar. Författaren menar dock att det är tidskrävande att skriva ut intervjuerna exempelvis, att transkribera en timmas intervju kommer att ta fyra timmar att sammanställa.

Bryman (2011) rekommenderar pilotintervju för att minimera risken att ställa fel frågor och få lite vana. Dock hann jag inte med att göra pilotintervju då jag fick ändra metod samt att fokusgruppen som skulle intervjuas först ställde in intervjun dagen innan. Bryman (2011) poängterar att som forskare ska man tänka på att ställa samt utforma tydliga frågor som intervjupersonerna förstår. Pauserna, suckarna och dylikt kan vara tecken på att ett ämne kan vara viktigt och möjligen alltför känsligt för att forska vidare. Analysen avgjordes utifrån undersökningens syfte och ämne samt grundval av intervjumaterialets karaktär.

Datinsamling & bearbetning av data

Datinsamlingsmetoden var semistrukturerade intervjuer. Transkriberingen upplevdes som en viktig procedur i detta arbete. anledningen är att Bryman (2011) menar att eftersom forskaren är intresserad utav vad respondenterna säger och vad de menar kommer forskaren kontinuerligt att analysera innehållet. Då måste forskaren ha en fullständig redogörelse även efter att intervjun har skett, därför sparades inspelningsmaterialet. För att det skulle underlätta en noggrann analys av vad respondenterna har sagt. Materialet bearbetades direkt då det var färskt i minnet. Noggranna anteckningar fördes över vad som gjordes och jag förlitade mig inte på mitt eget minne. Kodningen skede parallellt med data insamlingen för att Bryman (2011) menar att bearbetningen är av vikt för studiens äkthet.

Analys & tolkning

Bryman (2011) lyfter fram innehållsanalysen, det kännetecknar förståelse för människans livsvärld. Inom innehållsanalysen kan det reflekteras om vad människor säger och om vad de vill dela med sig. Den kvalitativa innehållsanalysen används mycket inom socialt arbete och psykologi belyser Graneheim och Lundman (2004). Författarna klargör att när en forskare använder innehållsanalys markeras det vad i texten som uttrycks för att antingen kvantifiera eller analysera det latent innehåll. Det latent innehåll innebär att forskaren gör en tolkning och lyfter fram textens innebörd.

Bryman (2011) lyfter även fram att i analysen samt tolkningen ska det finnas en rödtråd genom teorin och empirin. Författaren menar att det finns en tonvikt på att låta kategorierna uppstå ur data och på hur viktigt det är att förstå meningen i den kontext där något analyseras. Struktur i analysen är även något författaren understryker och förklarar att det borde delas upp så att det är överskådligt. Dataanalys innebär att man klarlägger generella eller typiska mönster i materialet. Grönmo (2006) menar att en

sådan inspektion av materialet upptäcks överraskande i speciella tendenser och sammanhang. Författaren poängterar att kvalitativa råmaterial är både omfattande och komplext, därför kategoriserades råmaterialet. Tillvägagångssättet som rekommenderas av författarna följdes, i form av att alla faktorer markerades och placerades och sorterades under lämpliga kategorier. Kategorier och teman bildade underlag för löpande bedömningar av vilka kategorier som var mest relevanta samt passande för studiens problemställning. För att öka giltigheten i denna kvalitativa forskning fick deltagarna i forskningen ta del av mjukdata av intervjuerna, för att klargöra samt konstatera att jag har förstått rätt. Bryman (2011) tillägger en intern giltighet som innebär att det ska finnas ett samband mellan intervjuerna i gällande studie och de teorier som har utvecklats. Därför skickades en kopia av det färdigställda materialet till respondenterna.

Forskningsetiska överväganden

Under arbetets gång har forskningsetiken fungerat som en röd tråd. Respondenterna informerades om deras rättigheter och vilka skyldigheter jag har mot respondenterna. Då Bryman (2011) menar att informationskravet handlar om att forskaren är skyldig att ge informanten all information om dennes roll samt vilka villkor som finns för deltagandet. Exempelvis informerades att allt var frivilligt och att det även kan finnas inslag som kan vara obehagliga för respondenten.

Samtyckeskravet innefattar informantens självbestämmanderätt vad gäller villkor om och hur länge respondenten vill delta. Även informantens rätt att kunna hoppa av är något som påpekades.

Konfidentialitetskravet syftade på att personuppgifter inte skulle få komma obehöriga till hands och att resultatet skulle redovisas på ett sätt som förhindrar igenkänning. Därför användes respondent 1, respondent 2 osv. Det nämns även inga namn på institutionerna.

Nyttjandekravet finns för att säkerställa att uppgifterna inte används till något annat än det som har uttryckts i samband med studien påbörjas. Med detta i åtanke var det alltså viktigt att jag var noggrann med att berätta vad jag hade för syfte med att göra intervjuerna. Patel & Davidson (2011) talar om hur detta är extra viktigt när undersökningsgruppen är relativt avgränsad och antalet möjliga respondenter är få. Detta kommer att bidra till att undersökningen inte nämner någon stad eller liknande utan enbart om det är södra, norra eller västra Sverige.

Trovärdighet och överförbarhet

Bryman (2011) belyser att det kan finnas mer än en beskrivning av den sociala verkligheten därför kommer det vara svårt att komma fram till en enda och absolut bild av den sociala verkligheten. Innebörden av trovärdighet av den sociala verkligheten framgår det att med en tydlig beskrivning från forskarens empiriska studie accepteras i andra människors ögon. Då Bryman (2011) poängterar att det är viktigt att skapa en trovärdighet i resultaten. Tillvägagångssättet har utförts enligt de regler som finns och

resultatet rapporterades till de personer som är en del av den sociala verkligheten som studerats. Anledningen var att respondenterna skulle bekräfta att jag har uppfattat deras verklighet på rätt sätt. Som det nämndes skickades en kopia av det färdigställda arbetet, det ringdes även för att få en bekräftelse för att säkerställa kvalitén. Det kvalitativa resultatet inbegrep en liten grupp som hade vissa gemensamma djup. Av den anledningen tenderade det kvalitativa resultatet att ha fokus på det kontextuellt unika och på meningen hos eller betydelsen av den aspekt av den sociala verkligheten som studeras (Bryman, 2011). Författaren menar att en noggrann utfört arbete kan förse andra människor med något som kallas en databas med vars hjälp de kan bedöma hur pass överförbara resultatet är till en annan miljö, därför valdes fyra olika institutioner i denna studie. Klasskamrater och handledare har fungerat som granskare för att säkra validitet (Bryman, 2011). Äkthet innebär att forskaren ger en rättvis bild av de olika åsikterna och uppfattningarna som finns i den grupp av människor som studerats (Bryman, 2011). Där av har egna värderingar och åsikter blivit sidåsatta.

RESULTAT

Negativ ungdomskultur

Ungdomsfaktorer

Faktorer som bidrar till att det blir negativt bland ungdomarna är enligt två respondenter, ungdomar som har samma problematik. Exempelvis, utåtagerande problematik, droger och skadebeteende får inte matchas ihop. Annars kan det uppstå smittoeffekter och ungdomarna kan återfalla till respektive problematik. En annan respondent förklarar att det som uppstår när man placerar ungdomar med samma problematik ihop kan vara att en av ungdomarna slutligen får bli omplacerad, antingen i en låst eller i en annan öppen institution.

... Ibland är det så att det inte funkar. Då får man helt enkelt ha en dialog, här är då kanske inte det rätta stället för den ungdomen...(respondent 5).

... Ett tag hade vi två ungdomar som kom samtidigt och de hade samma problematik, det var droger, båda sa att de ville sluta och att det inte var bra, men att sätta de här samtidigt, visade sen att det inte alls var så bra, när man pratar om smittoeffekter så började de använda droger ihop. Hade man haft de ensamma då hade vi kunnat hjälpa de mera (respondent 3).

Gruppsammansättningen är viktig. En av respondenterna menar att ungdomar är lojala mot varandra, samt att ungdomar med sociala problem oftast har dåligt självförtroende, detta kan leda till att ungdomsgruppen ser upp till den ungdomen som stör eller stökar. Det är lättare, menar en av respondenterna att ungdomar tar till sig det negativa från varandra än att de tar något positivt från personalen. Orsaken skulle kunna vara, menar respondenten, att ungdomarna har blivit svikna av vuxna tidigare och har dåliga erfarenheter.

... är ungdomen så pass destruktiv, så kan han eller hon sätta igång de andra och det har med att göra med lojalitet. Detta kommer att resultera i att det inte blir en bra miljö... ungdomen kan ha upplevt hemskheter, och då har man svaga anknytningar till vuxna, och ingen tillit. Här måste vi personal göra tvärtemot (respondent 2).

En av respondenterna belyser om att när en ungdom har ett skadebeteende och detta beteende är tydligt för de andra ungdomarna, så kan det vara så att en annan ungdom som mår dåligt tar efter det beteendet.

... man kan ju inte bara ha ungdomar med samma problematik, tänk dig ett behandlingshem, där du har att alla på behandlingshemmet har samma problematik... Man måste ta in andra problematik då det inte funkar med bara en diagnos... vilket röra det hade varit. Om en skar sig skulle alla göra det. Inget individtänk alls (respondent 1).

När omotiverade ungdomar finns med i samma grupp, så blir rehabiliteringsarbetet lidande. En av respondenterna menar att man kan ha en stor personalstyrka och det skulle ändå inte hjälpa för att få en lugn och behandlande miljö. Respondenten menar att ungdomarna upplever att det finns ett hot över dem vid en placering från socialtjänsten. Även om ungdomen är placerad på en öppen institution och ungdomen verkar missnöjd, väljer ungdomen att vara kvar på institutionen. Anledningen är att ungdomen kan känna att han eller hon saknar andra valmöjligheter. Om inte ungdomen är motiverad kommer ungdomen påverka de andra ungdomarna negativt. När ungdomen känner sig tvingad och är omotiverat då kan ungdomen även låtsas sköta sig för att få tiden att gå.

... Här kan du ha hur många personaler som helst, för har du en omotiverad ungdom i ungdomsgruppen då blir det kaos... våra ungdomar är SoL placerade, de kan ha sagt ja till behandling. och bor här, vilket innebär att man är frivilligt placerad. Egentligen är de inte det, så är det. Ungdomarna har vetskapen om att de kan gå när de vill, men det gör de inte, för att de har ett hot över sig. Rymmer de, så får de LVU,(lagen och vård av unga). De är ju inte där frivilligt, därför sker ingen behandling, och det är då de försöker gå ut från ramarna hela tiden... och dra med varandra... Så som vi använder oss av våra erfarenheter i våra jobb, använder ungdomar sina erfarenheter för att umgås... Lisa har ju sina erfarenheter som hon gärna delar med sig till Johan och Johan likaså... (respondent 1).

Det förekommer stunder under arbetsdagen då ungdomarna är för sig själva. Det kan vara på tv-rummet, tv-spels rum och i ungdomarnas egna rum. Anledningen till att ungdomarna är för sig själva är för att institutionen är en öppen institution.

... det går inte att ha övervakning precis hela tiden, då är du på fel ställe, då ska ungdomen inte vara hos oss, utan vara på låst institution, där du kan bli övervakad hela tiden (respondent 5).

Faktorer knutna till behandlare

Samtliga respondenter upplever negativ ungdomskultur i deras arbetsmiljö och de menar att det har med personalen att göra. Exempelvis menar respondenterna att när

ungdomarna inte känner personalens närvaro, kan ungdomarna stöka till det, anledningen kan vara för att de vill påpeka missnöje, eller att de vill ha personalens uppmärksamhet. Ungdomen visar sitt missnöje genom att vara negativt inställd till städrutinerna. Respondenterna upplever att om en är negativ till att städa kan det bli att fler hänger på.

... jag ska inte heller dammsuga mitt rum, det gör inte Filip, då gör inte jag heller. Det blir en smittoeffekt. Ungdomarna kan känna här är det läge för lite uppror. Därför är det personalens uppgift att jobba emot att det inte blir en uppstickare, för att en uppstickare kan lätt få med en annan...(respondent 3)

...Om personalen är på kontoret, så är man ju inte bland ungdomarna, och då känner ungdomarna att de har möjlighet att utnyttja att ingen kollar läget och tänker kom vi börjar stöka, varför, ju det ju inget negativt, det är ju inte för att de vill förstöra, utan det är bara att de vill ha uppmärksamhet. Då kommer personalen ut eftersom ungdomen har stökat, bara sådan liten grej att personal sitter på kontoret och skriver och pratar så kan det bli dålig stämning bland ungdomsgruppen (respondent 1).

En av respondenterna menar att det som kan orsaka att det råder negativ stämning bland ungdomarna är när ungdomarna upplever att personalen inte lyssnar. Förtroende är också en faktor. Respondenterna menar att om tillit inte finns, så är risken stor att ungdomarna vänder sig till varandra stället. Att de har mer gemensamt och kan anförtra sig till varandra om varandras problematik. Enligt respondenten kan en av anledningarna vara att behandlarna inte bor på institutionen, att ungdomarna kan uppleva att personalen bara är där för att jobba sina timmar och för att tjäna pengar.

... Den tilliten de har för varandra har de inte till dig. Anledningen är att du går hem när ditt arbetspass är slut, de känner ju att du kommer, gör dina timmar och sen sticker... Emil och Nisse bor tillsammans, vaknar samtidigt, sover, äter frukost, middag, lunch, de är där hela tiden. De pratar även om problem som de inte tar upp med dig. ...Självklart kommer de då, göra det gemensamma intresset som är att röka på. ... kan vara på kvällarna och detta vill personalen splittra, självklart kommer personalen mötas av motstånd då (respondent 1).

En av respondenterna menar att det är förståeligt att ungdomar formar band och håller ihop. En annan respondent betonar att ungdomar med samma historik eller problematik inte alltid behöver resultera i negativ ungdomskultur, så länge personalen är uppmärksamma och agerar i tid för att fånga upp individen som skulle kunna stöka till det.

Likasinnade behöver inte alltid vara negativt, så länge man parar ihop de så att de kan påverka varandra positivt (respondent 2).

... Ungdomar kan ha likartade problem, likartad uppväxtn miljö, så det är inte så konstigt att de förstår varandra direkt, det ska man aldrig hindra, det kan ju finnas en läkande effekt för det, alltså att man är två. Att man tillsammans kämpar, det är en svår balansgång...(respondent 4).

Råder det oenigheter bland personalstyrkan kan det också bidra till stök och trotsigt beteende. En av respondenterna menar att personalen måste hålla problemet till en sakfråga. Det är svårt menar respondenten då även behandlare har känslor.

... trygghet speglar av sig på trygghet, om vi skulle sitta osäkra i personalgruppen och är osams då skiter det sig. Då kommer vi in i ett dåligt mönster, då kan de involvera varandra i sina negativa aktiviteter ... (respondent 1).

... Personal kan tyvärr bli väldigt barnsliga, i en perfekt värld hade man hållit frågan till en sakfråga, samt tänka vad som är bäst för verksamheten. Sen har vi, personal också känslor så ibland blir det barnsliga små krig upplever jag...(respondent 3).

En av respondenterna menar att ungdomarna tänker att personal är professionella, samt att personal kommer till institutionen en utsatt tid och går hem när arbetspasset är slut, detta kan vara en anledning till att personal och ungdomar inte har en givande relation som kan resultera till att ungdomen inte får en bättre anpassning i samhället.

... det är så att ungdomarna inte upplever att personalen bor där, personalen har ett eget hem, jag går efter arbetspasset hem likaså min kollega, men ungdomarna bor där, samtidigt som de vet att du tjänar pengar, det kan ju också trigga de. Ungdomarna kan säga, vet du hur mycket han eller hon tjänar egentligen... och vi sitter här och de sitter där på kontoret. ... Ungdomarna är smarta och det är då det exempelvis kan uppstå osämja (respondent 1).

Behandlare som är strukturfasta upplevs som okänsliga av ungdomarna. Exempelvis så finns det tv tider vilket innebär att tv-n ska släckas av vid tjugotvå tiden. När en ungdom tittar på tv, då det går en fotbollsmatch eller film som slutar vid midnatt är något samtliga respondenter upplevt som jobbiga situationer. Anledningen till att detta är jobbigt är enligt en av respondenterna, om behandlarna bryter mot rutinerna för en ungdom och en annan kollega väljer att hålla fast vid rutinen kan det leda till att det uppstår en konflikt och diskussion om orättvis behandling.

... Vissa regler sitter i väggarna och de är självklara. som till exempel att köket ska städas, Internet och tv-n ska släckas av vid en tid, där tycker jag inte man ska göra undantag... Men ibland tycker jag att man kan bjuda på det. Det är en balansgång, faktiskt, det är det som är svårt med det här arbetet, den här balansgången. Gör jag på det här sättet, och sen kommer en annan personal imorgon som inte gör på samma sätt, då är det lätt hänt att den personalen blir den onda, och jag blir den goda, det kan ge fel effekter (respondent 2).

Institutionsfaktorer

Det finns inte några restriktioner på institutionen, ungdomarna får röra sig fritt i institutionen och meningen är att ungdomen inte ska känna sig övervakad. Byggnadens konstruktion gör också att ungdomarna är för sig själva enligt en av respondenterna. Av den anledningen kan personalen inte vara på alla utrymmen på en och samma gång.

... Bygget är ganska stort konstruerad... Så vill du vara i fred så kan du dra dig undan, ungdomen har eget rum som han eller hon kan vara i, och där kan inte personal vara i alla utrymmen samtidigt, så det finns absolut möjlighet för ungdomen att till exempel sätta sig i tv-rummet eller tv-spelsrummet med en annan ungdom...(respondent 5).

Exempelvis i skolan eller när ungdomen är på praktikplatsen är det också omöjligt att övervaka ungdomen. En av respondenterna upplever dock inte att det förekommer oövakad tid, då övakad tid innebär att behandlare är närvarande och har uppsikt. Respondenten upplever att det förekommer oövakad tid men att man ändå har kontroll över situationen.

... Då ungdomarna är ensammar sätter vi alltid in en vikarie... de är väldigt sällan ensammar.(respondent 3).

Behandlarens bästa egenskap är att vara observant och lyhörd, samt att så fort det är något avleda. Respondenterna menar att bästa sättet är att alltid hålla ungdomen sysselsatt. Avleda är den bästa strategin, det är svårt ibland menar respondenten då man även har administrativa sysslor.

... Det gäller att stävja och gå in och bryta, igenom att vi har personal här hela tiden så hör du ganska snart förhoppningsvis om det uppstår bråk eller om någon annan kommer o skvallrar, nu får ni nog kolla till ... Att försöka avleda är vårt bästa verktyg, att få med ungdomen, att man säger häng med mig, vi ska hämta maten på ICA, kom (respondent 5).

Tanken är att alltid vara bland ungdomarna men det förekommer, hos oss är det ganska fritt ungdomarna får vara inne hos varandra, i deras rum. Men inte när det är läggdags(respondent 2).

Postiv ungdomskultur

Ungdomsfaktorer

Ungdomar behöver få uppleva att de blir hörda, sedda och förstådda, detta bidrar till att det kan skapas goda pedagogiska möten. I en positiv ungdomskultur är ungdomarna också öppna och inbjudande mot de andra ungdomarna. Anledningen är att ungdomarna känner sig lugna, glada och trygga. En ungdom som har god insikt om sin problematik är lättare att hjälpa samt motivera. Respondenten menar att ungdomen skulle kunna få insikt om sin problematik, om han eller hon fick chansen att exempelvis åka hem till sin gamla stad. Återfaller ungdomen, bör ungdomen få en ny chans. För att ungdomen till slut skall lyckas hantera situationen. I en ungdomsgrupp finns det processer. Exempelvis om det är en ny ungdom så försöker ungdomen känna av stämningen, för att försöka hitta sin plats.

... Det är en del av arbetet att få ungdomarna att nå insikt om sig själva... låt de misslyckas, vissa grejer är det faktiskt så... Att man måste misslyckas... om en ungdom har missbruksproblematik och han eller hon vill åka hem, så är det meningslöst att argumentera emot, utan man jobbar med ungdomen stället, gör struktur, noggrannare planering av

hemresan. Misslyckas ungdomen då har han mer kunskap med sig för att lyckas andra gången... (respondent 1).

... Om vi tar dit en ny ungdom, då är det viktigt att tänka på vilket stämning det är. Vad är det vi visar de nya ungdomarna, är det avslappnat, visar man respekt för varandra, hjälps alla åt, förklara att alla måste hjälpas åt. Då kommer ju den nya ungdomen automatisk komma in i det (respondent 3).

Ungdomar som känner sig delaktiga i sin behandling, kan också främja en positiv ungdomskultur. Att man skapar ett forum där ungdomen och behandlaren får reflektera tillsammans kan resultera i en bättre förståelse. Inflyttande är viktigt lyfter en av respondenterna fram och menar att det är viktigt att ungdomarna upplever att de har något att säga till om. Ungdomarna bör få välja mellan flera tydliga val alternativ.

... Vi har hos möte en gång i veckan... här kan de lyfta fram sina åsikter och idéer, och det som är bra och mindre bra. ... Vi vill så gärna ha hög delaktighet därför får våra ungdomar läsa våra journaler, vi går igenom behandlingsuppdrag, och genomförande dokument, Så att ungdomen känner det här vill jag ska fungera (respondent 5).

... vi är inte där för att bestämma över dem, vi är där för att vägleda till det positiva, som behandlare får man inte sätta mål... inte är det vi som ska uppnå hans eller hennes mål. Ungdomen ska uppnå det själv... ungdomarna ska alltid vara delaktiga och bestämma, i deras behandling (respondent 4).

Strategier för att främja positiv ungdomskultur när det kommer till de fasta rutinerna. Fasta rutinerna kan vara mattider och när ungdomarna ska gå och lägga sig samt hur ungdomarna ska ha det på boendet. Bästa tillvägagångssättet är framförhållning och dialog. Ungdomar som känner att de får komma till tals, har färre saker att vara frustrerade över. Samtliga respondenter menar att behandling, tider och regler måste skraddarsys efter ungdomens behov.

... regler har vi, dock måste man göra undantag... ibland även om vi har våra ramar... vet jag att i behandlingssyfte att det är okej, gör jag det... vi kör kanske en runda efter tio på kvällen, då han kanske behöver gå ut den här tiden med mig, med den han känner sig trygg med då ska man ju självklart förstärka det... och göra det... regelramarna och strukturen är viktigt men i den situationen är det inte viktigt. Målet uppnås ju inte då som var att möta ungdomen. Man måste se det individuella. Alltså utan undantag går det inte...(respondent 1).

Ungdomarna är unika individer som inte ska behöva placeras i samma mall eller borde få följa samma schema. Anledningen är att det skulle hämma ungdomen från att vara en egen individ. Även om ungdomarna är väl informerade av behandlarna om vilka struktur och regler det finns på institutionen upplevs det svårt av ungdomarna att följa de.

... de går med på det, väljer man att flytta hit, då berättar man för dem att det är så här det funkar ... vi har redan regler som vi följer.., och då

kan vi inte bara ändra, som exempelvis att vi äter halv sex ... När man tackar ja till en plats, då tackar man automatisk ja till de här reglerna. ... men ändå uppstår det diskussion... på ett sätt tycker jag, det är klart att alla ska ha samma regler för att det är enklare för dem att förstå... ute tider den biten är det ju lite olika, de har olika behov, de är på olika sätt de har problem om olika saker. Vissa vill man kanske uppmuntra, att de ska ut och träffa kompisar... regler är bra, men man ska veta när man ska kunna se över dem... Man ska inte vara behård vid dem. För att då kan man se till att problem snarare uppstår än lösa de... (respondent 3).

Ett sätt för ungdomarna att fortfarande hålla kontakt med sina gamla vänner är via sociala medier. För att bryta en negativ nätverk har behandlarna en dialog med ungdomen i samband med inskrivningen och under placeringen. Samtidigt måste ungdomen själv vara motiverad för att bryta sina gamla band. behandlarna upplever att det är en svår process, men kommer oftast till samstämmighet med ungdomen.

... Vi har telefon listor, vilka som är okej att ringa hit eller som vi kan ringa upp, och är det då negativ mönster att man har det vid inskrivningen då är ... det inte får fortgå medan man är placerad. det väldigt viktigt att ungdomen är med på att till sig att det är, vi alla parter säger att vi inte vill att den här kontakten inte är bra för dig. Och oftast kommer man faktiskt fram genom samtal för att här är man frivilligt placerad...(respondent 5).

Faktorer knutna till behandlare

Behandlare ska vara förebilder för ungdomarna samt att ungdomarna ska känna att det finns en vuxen i närheten. Ungdomarna måste känna att de kan se upp till behandlarna. Är behandlarna positivt inställda till att hitta på nya aktiviteter, kan det även resultera till positiv stämning. Det behövs stabila behandlare som är eniga om hur arbetsstrukturen ska se ut då det bidrar till att främja en positiv ungdomskultur. Ungdomen har lätt för att anpassa sig till den rådande miljön, därför måste behandlarna se till att miljön är positiv. Respondenten menar vidare att behandlarna måste granska sig själva och arbetsplatsen då det är nyttigt för både verksamheten och ungdomen.

... det kan handla om vad som helst, aktivera de... då blir ungdomarna positiva för att vi är förebilder som vuxna som jobbar här, går jag in med positiv inställning kommer det smitta av sig...(respondent 5).

Behandlare måste vara eniga om rutiner annars kollapsar det. Hittar ungdomarna något litet så trycker de på det (respondent 3).

Behandlare som bokar upp saker med ungdomarna. Exempelvis menar en av respondenterna att efter skolan kan behandlare och ungdomen gå och bowla, åka till simhallen eller åka iväg helt enkelt. Detta för att förhindra och minska interaktionen ungdomarna i mellan.

... Vi försöker ligga steget före och boka något...(respondent 2).

... Boka upp de på aktiviteter är det bästa...(respondent 5).

... vi måste vara roligare, vi måste erbjuda något attraktivare än det de hade innan... Då måste vi fråga vad de vill göra, ta reda på deras intressen, o sen får man locka med det...(respondent 3).

En behandlare måste vara observant och lyhörd gentemot ungdomen. Behandlaren måste även förmedla värme och empati. Flera andra egenskaper en behandlare ska ha är flexibilitet, kreativitet och framförhållning.

... kan vara att en ungdom är duktig på fotboll, då kan man para ihop de och kanske åka iväg med de två ungdomarna så att de stärker varandra för att göra framsteg. Detta är ett sätt att jobba med motivationen... lyhördhet är viktigt, även om personalen känner att ungdomen snackar bara en massa, så måste man ändå lyssna (respondent 1.)

Behandlare bör matchas med den ungdom man bäst får kontakt med. Behandlargruppen måste ta tillvara på varandras styrka för att främja en positiv ungdomskultur då stabilitet är viktigt i personaldynamiken.

... vi alla är bra på olika saker, det kan vara det miljöterapeutiska med ungdomen ute i verksamheten... det är viktigt att man tar tillvara på varandras styrka, att man känner till sina brister och egenskaper som personal är värdefullt, om jag inte får fram motivation, då kanske någon annan är bättre på samtals teknik eller motiverande samtal. Öppenhet i personalen är viktig, för vi jobbar ju mot samma mål (respondent 5).

Det ska finnas en stabil chef som ger konstruktiv kritik, som erbjuder handledning och fortbildning. På handledningarna kan man reflektera och komma till kännedom om vilka andra strategier som kan vara bra att tillämpa vid en svår situation som kan uppstå på institutionen. Exempelvis belyser en av respondenterna att behandlare bör ha framförhållning när det gäller tv-tider, eller en rutin samt påpeka i god tid innan man stänger av tv-n eller tv-spelet. Anledningen är att ungdomar med sociala problem är väldigt impulsiva och behöver framförhållning.

Att hålla fast vid regeln fullt ut och bara släcka tv-n leder till frustration i ungdomsgruppen, behandlaren följde ju bara reglerna detta tog vi upp på handledningen, här fick vi jätte mycket hjälp på hur vi skulle kunna gå vidare med det här och lösa situationen friktionsfritt, exempelvis kom vi fram till att vi skulle gå och sätta oss bland ungdomarna tjugo min innan och prata med de (respondent 3).

Institutionsfaktorer

Det som även skulle kunna bidra till en god ungdomskultur är när institutionen har en bra grund i verksamheten, det är viktigt att en miljö är förutsägbar. För att en avslappnad miljö bidrar till en positiv ungdomskultur. Det ska även finnas många vuxna tillgängliga för ungdomen. Aktiviteter utanför institutionen kan även minimera den tristessen ungdomarna får uppleva på en institution.

... Det är viktigt att det är lugnt och fin miljö, tryggt, samt skojigt, fast ändå med regler och struktur...(respondent 3).

... att vi har en bra grund i verksamheten, vi vill att våra ungdomar ska veta vad vi gör för dem... Vi har ju alltid så att två kontaktpersoner alltid utses till ungdomen. Ungdomarna ska alltid veta att de har två som de kan vända sig till givetvis är de andra behandlarna där för de med (respondent 4).

En av respondenterna menar att det inte är konstigare i en institution än i livet ute i samhället, så länge ungdomen upplever en positiv närmiljö runtom kring sig. Belöningsystem förekommer på samtliga institutioner. Belöningen är i form av pengar och det är till för att motivera ungdomen att göra sina vardagliga sysslor såsom städning, matlagning, att vakna i tid samt sköta sin skolgång.

... det handlar om hur dagarna ser ut här ... vi vill ha roliga inslag, som gör att ungdomen upplever att det här är något positivt... därför jobbar vi också en hel del med belöningsystem, för att de ska göra sina sysslor... (respondent 5).

En av respondenterna menar att ungdomarna antingen saknar ett positivt socialt nätverk eller att det är väldigt begränsat. Ungdomarna får exempelvis ha kompisar över på institutionen. Detta menar respondenterna kan vara ett tillfälle att lära känna ungdomarnas nätverk samtidigt som ungdomarna får umgås. De ungdomar som blir placerade försöker personalen motivera till att exempelvis vara med i ett föreningsliv detta genom att kartlägga deras intressen. Anledningen är för att ungdomarna ska beblanda sig med normalfungerade ungdomar.

... föreningslivet är stort i vår stad, så det vi kan bidra med är att kanske odla ett intresse eller förstärka ett, det är en bra spångbräda att träffa människor med samma intresse...(respondent 4).

Familjen är också ett viktigt nätverk menar en av respondenterna. Samtliga respondenter menar att det förekommer familjesamtal. En av respondenterna menar att det inte är enbart ungdomen som påverkas av placeringen utan hela familjen.

...Man kan säga att vi inte enbart placerar ungdomen utan vi placerar hela familjen här...(respondent 4).

Samtliga institutioner har inte mobilförbud. En av respondenterna menar att ungdomen måste själv få välja då ungdomen vistas på en öppen institution.

... ungdomen kan säga att denne inte vill ha mobilen här för då är risken stor att jag knyter kontakter som inte är bra för mig... Eller ringer gamla vänner... I samband med sådan dialog kan vi ta hand om mobilen, eller att socialtjänsten har hand om den, för frestelsen kan vara stor... Vi försöker få till ett samtycke om hur det ska se ut... (respondent 5).

Det är viktigt att ungdomen har kamrater utanför institutionen, ungdomen måste se hur andra jämnåriga har det. Anledningen är att ungdomen själv ska vilja ha det som sina jämnåriga har det samt komma så långt som sina jämnåriga kamrater. Respondenternas främsta strategi är att uppmuntra ungdomarna.

... ser inte ungdomen själv vad som händer där ute, och vad som finns, är det svårt o motivera... det är viktigt att få ut de och integrera, för att

det är inte bra att vara på en och samma ställe hela tiden, vi måste få ut de från tryggheten, eller deras revir... (respondent 1).

Sammanfattning av resultat

Negativa ungdomsfaktorer

Faktorer som bidrar till att det blir negativt bland ungdomarna är att man placerar ungdomar med samma problematik på ett och samma ställe. Exempelvis, utåtagerande ungdomar, drogproblematik och skadebeteende får inte matchas ihop. I resultatet framkommer det, att ha en ungdomsgrupp med blandad problematik är det optimala. Anledningen är att smittoeffekterna minimeras och att behandlarna upplever att de kan hjälpa ungdomarna mera. Ungdomar formar band och håller ihop. Anledningen är att ungdomarna upplever att de har samma historik eller problematik. Ungdomen kan ha upplevt hemskheter, och då har man svaga anknytningar till vuxna, och ingen tillit. Slutligen kan ungdomar som behandlare upplever är för stökiga bli omplacerade, antingen i en låst eller i en annan öppen institution. Ungdomarna stökar till det för att påpeka missnöje, eller att de vill ha personalens uppmärksamhet. Ungdomen visar sitt missnöje genom att vara negativt inställd till städrutinerna. Är en negativ till att städa kan det bli att fler hänger på.

Ungdomarna upplever att det finns ett hot över dem vid en placering. Hotet är enligt respondenterna socialtjänsten. Socialtjänsten ger ungdomen få alternativ och det resulterar i att ungdomen verkar vara missnöjd och omotiverad. Ungdomen väljer ändå att vara kvar på institutionen. Anledningen är att ungdomen kan känna att han eller hon saknar andra valmöjligheter. Om inte ungdomen är motiverad kommer ungdomen påverka de andra ungdomarna negativt. När ungdomen känner sig tvingad och är omotiverad då kan ungdomen även låtsas sköta sig för att få tiden att gå.

Positiva Ungdomsfaktorer

Ungdomar som upplever att de blir hörda, sedda och förstådda, bidrar till att det kan skapas goda pedagogiska möten. En ungdom som har en god insikt om sin problematik är lätt att hjälpa samt motivera. Resultatet lyfter fram att ungdomen skulle kunna få insikt om sin problematik, om han eller hon fick chansen att exempelvis åka hem till sin gamla stad, utsättas för den miljön ungdomen kom ifrån med nytt kunskap och stöd från behandlarna. För att ungdomen ska till slut lyckas hantera situationen. Delaktighet lyfts även fram i resultatet, ungdomar som får reflektera om sin situation kan resultera till en bättre förståelse om ens problematik. De fasta rutinerna exempelvis mattider och när ungdomarna ska gå och lägga sig samt hur ungdomarna ska ha det på boendet, löses bäst genom dialog. För att ungdomar som känner att de får komma till tals, har färre saker att vara frustrerade över.

Negativa faktorer knutna till behandlare

Resultatet lyfter fram, att om ungdomarna upplever att behandlarna inte lyssnar så är det svårt att skapa förtroende mellan ungdomen och behandlarna. Risken är då stor att ungdomarna vänder sig till varandra istället. Anledningen är att de har en mer gemensam nämnare och kan anförtro sig till varandra. Flera andra anledningar är att

behandlarna inte bor på institutionen och att ungdomarna upplever att behandlarna är bara där för att jobba sina timmar och tjäna pengar. Oenigheter bland personalstyrkan kan också bidra till stök och trots.

Positiva Faktorer knutna till behandlare

I en positiv ungdomskultur är behandlare öppna och inbjudande mot ungdomarna. Behandlare får se till att det råder positiv miljö. Behandlare som granskar sig själv och arbetsplatsen och inte är rutinfäst är nyttigt för både verksamheten och ungdomen. Behandlare är förebilder för ungdomarna samt att ungdomarna bör känna att det finns en vuxen i närheten. Att hitta på nya aktiviteter med ungdomarna kan det även resultera i en positiv stämning. Stabila behandlare som är eniga om hur arbetsstrukturen ska se ut bidrar till att främja en positiv ungdomskultur. Behandlare bör matchas med den ungdom man bäst får kontakt med. Behandlargruppen måste ta tillvara på varandras styrka för att främja en positiv ungdomskultur då stabilitet är viktigt i personaldynamiken. Flera andra egenskaper en behandlare måste ha är att kunna vara observant, vara lyhörd gentemot ungdomen, förmedla värme och empati. flexibilitet, kreativitet och framförhållning är viktiga egenskaper resultatet lyfter fram. En stabil chef som ger konstruktiv kritik, som erbjuder handledning och fortbildning är önskvärd framkommer det i resultatet. Ett forum där behandlarna får reflektera och komma till kännedom om vilka andra strategier som kan vara bra att tillämpa vid en svår situation är tillgänglig. Behandlare som har framförhållning när det gäller tv tider, eller en rutin samt påpekar i god tid innan man stänger av tv-n eller tv-spelet, är gott bemötande.

Negativa Institutionsfaktorer

Struktur och regler som finns på institutionen upplevs svårt att följa av ungdomarna. Regler ska man kunna böja på även om de sitter på väggarna. Eftersom ungdomarna är unika individer som inte ska behöva placeras i samma mall eller borde få följa samma schema. Anledningen som framkommer i resultatet är att det skulle hämma ungdomen från att vara en egen individ, dock kan det upplevas svårt att genomföra i praktiken. Exempelvis så har institutionerna tv tider, TV:n stängs av vid tjugotvå tiden men när en ungdom tittar på tv, då det går en fotbollsmatch eller film som slutar vid midnatt är det något som samtliga respondenter upplevt som jobbiga situationer. Anledningen till att detta är jobbigt är att behandlare som bryter mot rutinerna för en ungdom och en annan kollega väljer att hålla fast vid rutinen kan det leda till att det uppstår en konflikt och diskussion om orättvis behandling. Resultatet lyfter fram att det förekommer tid då personalen inte har uppsikt, exempelvis sker detta på tv-rummet, tv-spels rum och i ungdomarnas egna rum. Anledningen till att ungdomarna är för sig själva är för att institutionen är en öppen institution och att det inte går att hela tiden övervaka eller vara närvarande. Anledningen är att det inte finns några restriktioner samt att ungdomarna får röra sig fritt i institutionen och meningen är inte att ungdomen ska känna sig övervakad. En annan anledning till att ungdomarna är för sig själva är byggnadens konstruktion. Av den anledningen kan behandlare inte vara på alla utrymmen på en och samma gång. Dock är behandlarna observanta och lyhörda samt så fort det händer något så avleds det.

Positiva Institutionsfaktorer

En bra grund i verksamheten är en miljö som är förutsägbar. Det ska även finnas många vuxna tillgängliga för ungdomen. En avslappnad miljö bidrar till en positiv ungdomskultur. Aktiviteter utanför institutionen kan även minimera den tristessen ungdomarna får uppleva på en institution. Det framkommer i resultatet att en respondent upplever att livet på en institution inte är konstigare än livet ute i samhället, så länge ungdomen upplever en positiv närmiljö runtom kring sig. Detta ökar också chansen att lyckas bryta negativa mönster med ungdomen. Belöningsystem förekommer på samtliga institutioner, detta för att göra sina vardagliga sysslor såsom städning, matlagning, att vakna i tid samt skolgång. Det förekommer inga restriktioner på samtliga institutioner, exempelvis får ungdomen ha sin mobil telefon där, men med dialog och med samråd med socialtjänsten kan behandlarna ta hand om mobilen, eller att socialtjänsten har hand om den, för frestelsen kan vara stor att återknyta gamla kontakter. Sociala medier kan också vara ett sätt för ungdomarna att fortfarande hålla kontakt med sina gamla vänner, med samstämmighet lyckas man mötas konstateras det i resultatet. Att det saknas ett positivt socialt nätverk lyfts även fram i resultatet. För att främja positiva kontakter får ungdomarna exempelvis ha kompisar över på institutionen. Detta ses som ett tillfälle att lära känna ungdomarnas nätverk samtidigt som ungdomarna får umgås. Att exempelvis vara med i ett föreningsliv skapar ett utrymme att låta ungdomarna få aktivera sig i sina intressen är något som betonas av respondenterna. Huvudsyftet är att ungdomarna ska få beblanda sig med normalfungerade ungdomar. Det förekommer även familjesamtal då familjen är viktig för rehabiliteringsprocessen.

Teoretisk problematisering

Ungdomsfaktorer

Goffman (1998) lyfter fram att ungdomens liv genomsyras av ständiga sanktioner ovanifrån, särskilt under den första perioden av vistelsen på institutionen, innan han eller hon accepterar kontrollen utan att reflektera över den. Ungdomarna har sin dag strikt inrutad, detta betyder att alla de grundläggande behoven måste planeras (Goffman, 1998). Dock upplever respondenterna att ungdomen har svårt att anpassa sig efter de regler och strukturer som finns på institutionen. Respondenterna menade att ungdomarna är unika individer som inte ska behövas placeras i samma mall eller borde få följa samma schema. Anledningen är att det skulle hämma ungdomen från att vara en egen individ. Respondenterna menar att ungdomarna måste känna sig delaktiga. För om delaktigheten brister i exempelvis ungdomens integritet och välbefinande kan det resultera till osämja och frustration. Detta ökar förståelsen om att det kan handla om rollförlust, då en människas personlighet kuvas. Detta, menar Goffman är de hinder som institutioner bygger upp mellan ungdomen och världen utanför ungdomen är van vid.

Ungdomarna är unika individer, därför måste man som behandlare jobba individuellt med dem. Det svåra är dock, påtalar Goffman (1998) de centrala delarna i en institution. Svårigheterna är att man för det första utför alla aspekter av livet på samma plats och under en och samma myndighet. För det andra pågår varje fas av ungdomens dagliga aktiviteter i omedelbart sällskap med en massa andra ungdomar som alla

behandlas på samma sätt och är tvungna att göra samma sak tillsammans. Respondenterna menar att ungdomarnas problematik kräver flexibilitet. Författaren menar dock att det är svårt i slutna miljöer och där stora ungdomsgrupper administreras. Exempelvis umgås ungdomarna för mesta dels med likasinnade ungdomar vilket även försvårar behandlingsarbetet. Det som även försvårar rehabiliteringen är att det utvecklas en särskild solidaritet inom ett fysiskt slutet område, där de intagna uppfattar sig som en enhet och därför har en stark upplevelse av ett gemensamt öde. Det skapas kamratformeringar bland ungdomarna för att de ska kunna lita på varandra och få känslomässigt stöd från varandra. Även respondenterna lyfte fram lojala ungdomar som ställer upp för varandra. Goffman (1998) menar att det är för att undvika olika svårigheter på institutionerna. Ungdomarna anförtror sig hellre till varandra än till behandlarna. Att få ungdomarna att bryta tidigare nätverk kan då kännas och upplevas som ett illojalt handlande där man sviker tidigare vänner. Detta gäller både nätverket inom och utanför institutionen.

Faktorer knutna till behandlare

Behandlarna upplever motstånd från ungdomarna vad gäller tider, regler och rutiner. Motståndet behandlare kan få möta är att ungdomarna motsätter sig reglerna, stökar eller avviker. Respondenterna menar att behandlarnas olika regler också kan trigga ungdomarna. Respondenterna menar att ungdomarna försöker hitta minsta lilla "problem" för att kunna stöka. Detta förklaras med att ungdomarna är vana vid att vara sysslolösa och att de plågas av tristess (Goffman 1998). Anledningen till att ungdomarna trotsar är för att de upplever reglerna som orättvisa och rutinerna som hämmande. Det parallella med empirin är Goffmans teori där alla faser i de dagliga göromålen är noggrant planerade, så att en aktivitet övergår i en annan, i förväg planerad aktivitet. Respondenterna menar att denna teori också kan resultera i en ökad klyfta mellan behandlare och ungdom för att ungdomarna bor ihop, äter ihop medans behandlarna kommer till jobbet i utsatt tid och går hem en utsatt tid. Det är anledningen till att det uppstår vi och dem känsla på en institution.

Goffman (1998) lyfter fram att dålig behandling av människor kan resultera i negativa konsekvenser i ungdomens beteende därför måste behandlare som väljer att jobba inom institutioner vara medvetna om hur de bemöter människor. Som behandlare måste man även motivera ungdomarna att både bryta med gamla sociala nätverk och etablera nya band. Behandlarnas strategier för att lyckas med att introducera nya band, gick ut på att motivera samt förstärka ungdomarnas fritidsintressen, behandlarna körde ungdomarna till nya aktiviteter för att det ska väcka intresse och för att de ska anamma nya roller. Vilket också är en strategi för att minimera tristessen och den negativa kamratgruppering som kan uppstå.

Institutionsfaktorer

Goffman (1998) lyfter fram att på institutioner kan ungdomen uppleva rollförlust på grund utav de hinder som institutionerna bygger upp mellan den intagne och världen utanför. Respondenterna menar att det är viktigt att få ungdomarna att vistas mer bland normalt fungerande ungdomar. Annars, menar Goffman (1998) att ungdomen blir demoraliserad av den slutna institutionens arbetssystem. Exempelvis på demoralisering är tjetat från ungdomarna om att få några kronor för att köpa något i kafeterian. Ungdomen som annars skulle betrakta sådant beteende som under deras värdighet gör

så med ett visst trots (Goffman 1998). Det parallella med empirin är att ungdomarna ser sig som individer som saknar vissa handlingsmöjligheter och oförmögna att hålla jämna steg med de sociala förändringar som pågår utanför. Författaren menar att institutionerna är ett naturligt experiment i manipulation av personligheten. Ungdomarna kan exempelvis låtsas inte kunna städa eller har svårt att följa enkla instruktioner. Anledningen är att den negativa interaktionen mellan de intagna ungdomarna ökar och de motiverar varandra att motsätta sig regler och rutiner. Goffman (1998) understryker att om den intagnes vistelse blir för långvarig kan det inträffa att den intagne blir oförmögen att utföra vissa uppgifter i det dagliga livet utanför murarna. En av respondenterna upplevde dock att livet på en institution inte var konstigare än det livet ute i samhället. Den vardagliga sysslan på institutionen belönades med exempelvis en veckas tobaksranson, detta kan relateras till vad respondenterna menar som att ungdomarna motiveras med pengar som ungdomarna får när dagens sysslor på institutionen är utförda.

DISKUSSION

Diskussionen inleds med ett avsnitt med resultatdiskussion innehållande slutsatser, jämförelser och reflektioner i belysning av tidigare forskning om ungdomskulturer på institutioner. Det varvas även med mer personliga synpunkter. Diskussionen avslutas med ett avsnitt med metoddiskussion.

Resultatdiskussion

Syftet med studien var att belysa behandlares upplevelser av negativ ungdomskultur och vilka strategier de säger sig använda för att bibehålla en god, bärande och behandlande relation med ungdomen och därmed motverkar uppkomsten av en sådan kultur. I bakgrunden framgår det att samhället vill att institutionen tar ansvar och uppfostrar. Levin (1998) och Andreassen (2003) menar att det är då avgörande att institutionen kan förhindra negativ smitta med antisocialt beteende och antisociala attityder. Därför ville jag bidra med en empirisk undersökning för att belysa vilka strategiska faktorer behandlare har för att främja en positiv ungdomskultur på institutioner. Ahonen & Degner (2012) menar att denna negativa ungdomskultur kommer att leda till att den tänkta positiva institutionsvistelsen förvandlas till en perfekt skola för brott och avvikelser. Resultatet lyfter fram att respondenterna upplever att det förekommer både positiv och negativ ungdomskultur på institutionerna.

Ungdomsfaktorer

Faktorer som både respondenter och tidigare forskning påpekar som bidrar till att det blir negativt bland ungdomarna är att ungdomarna har samma problematik. Utåtagerande problematik, droger och skadebeteende som sammanfogas av myndigheterna på ett och samma ställe är exempel på detta. Att samla ungdomar med beteendeproblem på institution bidrar man till att etablera ett samspel i en avvikande ungdomsgrupp, vilket ökar risken för negativ kamratpåverkan i institutionsmiljön belyser Andreassen (2003) i bakgrunden. Samtidigt som resultatet belyser att det

uppstår smittoeffekter och ungdomarna kan återfalla till respektive problematik. Levin (1998) poängterar att den negativa ungdomsgruppen kan komma att ledda till motstånd mot behandlingsåtgärder så att de inte får någon effekt. Det parallella i resultatet som ökar förståelsen, är att placeringen av ungdomar med samma problematik kan resultera till att en av ungdomarna slutligen får bli omplacerad, antingen i en låst eller i en annan öppen institution. Största anledningen är smittoeffekt. Smittoeffekt är det Armelius m.fl. (2003) belyser i bakgrunden, att ungdomar influeras av kamrater i första hand. I bakgrunden lyfts det även fram att utsatta ungdomar har brister i den egna självkontrollen och det gör att man ger efter för frestelser och kortsiktiga vinster. Dålig självkänsla leder även till att ungdomen tar mer riskfyllda beslut så som att ta till våld, tillfälliga sexuella umgängen och ökad substansbruk när kamrater är närvarande (O'Brien, Albert, Chein & Steinberg 2012).

Levin (1998) förklarar att det finns hemhörighet och kontinuitet som utmärker ungdomarna att de har vuxit upp tillsammans samt att de har suttit ihop får samma betydelse som att ha gått i samma skola, komma från samma by eller vara från samma land. Här förstärks den problematiska identiteten och kunskaper och färdigheter förs vidare på ett mer effektivt sätt än ute i vardagen. Detta ökar förståelsen till att ungdomar är lojala mot varandra. Ännu en viktig faktor som lyfts fram i resultatet, är att det är lättare för ungdomar att ta till sig det negativa från varandra än att de tar något positivt från behandlarna. Orsaken skulle kunna vara, menar en respondent, att ungdomarna har blivit svikna av vuxna tidigare och har dåliga erfarenheter. I bakgrunden poängteras att det nästan alltid finns en förhistoria av misslyckanden i kamratskap, kärlek, familjeliv eller studier som föregår tonårig problematik (Carpelan, Söderholm, Andershed, Brännström, Nyström & Ahlgren (2008). Det är orimligt menar Brendtro, Mitchell, Mccall (2007) att förvänta sig att en grupp ungdomar med beteendeproblem kommer att generera prosociala värderingar och bra normer inom gruppen genom att fritt få interagera med varandra. Detta är en motsatt effekt av det önskade, konstaterar Andreassen (2003). Det intressanta är då varför ungdomar fortfarande placeras i institutioner när myndigheterna har tidigare forskning som facit?

Positiva ungdomsfaktorer

Steinbach & Steinbachs (2009) forskning påvisar att asociala ungdomar kan lära sig nya problemlösningsfärdigheter samt få ett ökat gott samspel med behandlarna. Strategin var att låta den asociala ungdomsgruppen interagera med normalfungerande ungdomar på öppna miljöer. Resultatet lyfter även fram samma resonemang där respondenterna menar det är viktigt att ungdomen har ett normalfungerande nätverk. Betydelsen av kontakten med prosociala kamrater bestyrks även av Laursen (2010). Respondenternas tillvägagångssätt är aktiviteter utanför institutionen samt att motivera ungdomen att engagera sig i föreningsliv.

Ungdomar som känner sig delaktiga i sin behandling, är ungdomar som upplevt att de blivit hörda, sedda och förstådda kan även främja en positiv ungdomskultur. I resultatet belyses det att detta skulle man kunna lyckas med om man skapade ett forum där ungdomen och behandlaren får reflektera tillsammans. Detta bidrar till en bättre förståelse. Inflytande var också viktigt då både resultatet och tidigare forskning belyser detta. Exempelvis menade respondenterna att inflytande är viktigt för att ungdomarna måste få uppleva att de har något att säga till om. Samt att ungdomarna bör få välja mellan flera tydliga valalternativ. Laursen (2010) påtalar i bakgrunden att ungdomar

som är delaktiga i sin rehabilitering upplevs som mer öppna och inbjudande. Anledningen är att ungdomarna känner sig lugna, glada och trygga.

För att vardagen ska flyta på bra är bästa tillvägagångssättet framförhållning och dialog belyser respondenterna. De ungdomar som känner att de får komma till tals, har färre saker att vara frustrerade över. Ett annat tips som lyfts fram i bakgrunden av Andreassen (2003) är sammansättningen av ungdomsgrupper på institutioner och intagning av nya ungdomar. En möjlighet är att nya beteendestörda ungdomar inte tas in på institutionen om inte den befintliga eller dominerande ungdomskulturen är prosocial. Författaren menar att ännu en annan möjlighet är att ungdomsgruppen hindras föra antisociala diskussioner genom att de inte får prata med varandra utan att någon behandlare är närvarande. Författaren förklarar att på många institutioner kan sådana diskussioner äga rum på kvällstid när det är få vuxna som arbetar. Författaren understryker att sådana samtal kan underminera effekterna av en systematisk beteende påverkan på dagtid. En av respondenterna påtalar att det förekommer stunder under arbetsdagen då ungdomarna är för sig själva. Det kan vara på tv-rummet, tv-spels rum och i ungdomarnas egna rum. Anledningen till att ungdomarna är för sig själva är för att institutionen är en öppen institution och att det inte går att ha övervakning precis hela tiden, byggnadens konstruktion var en av anledningarna till att behandlarna inte kunde vara närvarande.

Faktorer knutna till behandlare

En institutions viktigaste resurs är behandlarna. Respondenterna lyfter fram viktiga egenskaper som en behandlare måste ha, dessa är kunskaperna som teoretisk och praktisk erfarenhet för att identifiera beteendeproblem (t.ex. droger, alkohol, kriminalitet och neuropsykiatriska tillstånd).

Nonchalanta behandlare är de som upplevs som att ungdomen har svårt att skapa förtroende med risken är då stor att ungdomarna vänder sig till varandra istället. Andra faktorer som bidrar till att behandlarna inte riktigt når fram till ungdomarna är att behandlarna inte bor på institutionen, att de är där bara för att jobba sina timmar och tjäna pengar. Respondenterna klargör även att oenigheter bland personalstyrkan kan bidra till stök och trots inom ungdomsgruppen. Därför är det viktigt att behandlarna känner stöd från sina arbetskamrater och delar ansvar i behandlingsprocessen poängterar (Vollmer, 2005).

Rökenes (2006) menar att en relation inte uppstår av sig själv utan till följd av en samverkan mellan en ungdom och en behandlare. Respondenterna ansåg att detta upplevdes som jobbigt eftersom ungdomarna har tätare band, en samverkansprocess som skapar tillit och trygghet. Författaren belyser att hos vissa yrkesutövare kan man se hur samverkan med tiden blir allt mer präglad av regelfokusering och försök att kontrollera ungdomen. När samverkan fungerar på det sättet växer det inte fram en bärande relation. Behandlare ska inte tvinga sig till en kontakt och ha som mål att nå fram till ungdomen för att sedan skapa strategier för hur han ska arbeta eller tränga sig in i ungdomens värld. Relationen måste bygga på förståelse. I en trygg relation har man lättare att förstå varandra, och när man förstår varandra kan man även agera på ett lämpligare sätt gentemot den andre (Rökenes, 2006). Författaren påtalar att behandlaren ska förhålla sig på ett sådant sätt att ungdomen får ett visst eget utrymme, vilket ökar

ungdomens självförståelse och ger denne möjlighet att förändra ett olämpligt och självdestruktivt beteende.

Positiva Faktorer knutna till behandlare

Kontinuitet, tajming, krav och samarbete är återkommande faktorer en behandlare bör sträva efter, då de har betydande effekt för förändringen. Positiv ungdomskultur kräver att behandlarna tar ansvar och motiverar ungdomarna att se deras storhet. Auktoritativa behandlare kännetecknar lyhördhet. Detta anses vara den idealiska uppfostringsstilen, här upprätthåller vuxna starka gränser för att förmedla rätt och fel, samtidigt förmedla värme och känslighet för ungdomens behov (Ahonen & Degner, 2012). Respondenterna menar att behandlarna är förebilder för ungdomarna samt att ungdomarna bör känna att det finns en vuxen i närheten. Detta bidrar att ungdomarna utvecklar en förmåga att övervinna svåra utmaningar i livet och detta genom externa stöd och att behandlarna belyser ungdomarnas inre styrkor (Steinbach & Steinbach, 2009).

Institutionsfaktorer

I resultatet framkommer det att den struktur och regler som finns på institutionen upplevs som svåra att följa av ungdomarna. Inom institutionen upplevdes det att ungdomarna placeras i samma mall eller samma schema. Vollmer (2005) förklarar att ungdomar är känsliga för varje behov. I bakgrunden lyfter Andreassen (2003) att det är viktigt att påverka ungdomsgruppen som helhet. Dock påpekar respondenterna att ungdomarna är unika individer som inte ska behöva behandlas som ett kollektiv, anledningen som framkommer i resultatet är att det skulle hämma ungdomen från att vara en egen individ. Exempelvis så har institutionerna tv tider, TV:n stängs av vid tjugotvå tiden men när en ungdom tittar på tv, då det går en fotbollsmatch eller film som slutar vid midnatt är det något som samtliga respondenter upplevt som jobbiga situationer. Anledningen till att detta är jobbigt är att behandlare som bryter mot rutinerna för en ungdom och en annan behandlare väljer att hålla fast vid rutinen kan det leda till att det uppstår en konflikt och diskussion om orättvis behandling, vilket gör att detta upplevs svårt att genomföra i praktiken. Därför behöver de tydliga regler och gränssättningar. En förutsägbar miljö underlättar behandlingsarbetet. Respondenterna menar att en avslappnad miljö bidrar till en positiv ungdomskultur.

Det är viktigt att hitta metoder som ökar kontakten mellan institutionsungdomar och välfungerande ungdomar genom integrering i vanliga ungdomsmiljöer. En bra institutionsbehandling är en behandling som innefattar kontakten med både institutionen och samhället under hela behandlingen (Andreassen 2003). Aktiviteter utanför institutionen kan även minimera den tristess ungdomarna upplever på en institution. Exempelvis skulle dessa aktiviteter kunna vara med i ett föreningsliv, detta skapar ett utrymme att låta ungdomarna få aktivera sig i sina intressen. Meningen är att ungdomarna ska få beblanda sig med normalfungerade ungdomar.

Det framkommer i resultatet att en respondent upplever att livet på en institution inte är konstigare än livet ute i samhället, så länge ungdomen upplever en positiv närmiljö runt omkring sig. Att det saknas ett positivt socialt nätverk lyfts även fram i resultatet. För att främja positiva kontakter får ungdomarna exempelvis ha kamrater på institutionen som besöker dem. Detta ses som ett tillfälle att lära känna ungdomarnas nätverk samtidigt som ungdomarna får umgås. Vollmer (2005) menar att det är viktigt med social kompetens, det är det som gör att en individ kan fungera i ett samhälle.

Resultatet belyser även att det är viktigt med sociala interaktioner i nya miljöer då detta skulle kunna resultera till att ungdomarna lärde sig nya saker om sig själva. Författarens observation samt metod visade att ungdomarna blev förvånade av alla nya saker som de lärt sig av sina kamrater som de hade bott i samma hus med i några månader. Mötena var kärnan. De viktigaste inslagen i Vollmers metod är omedelbar problemlösning och tillit. För att i gruppssammanhang som det kan vara på en institution delar man utrymme, mat och leksaker och detta i en betydande tid per dag (Vollmer 2005).

Metoddiskussion

Syftet med studien var att belysa behandlares upplevelser av ungdomskultur och vilka strategier de säger sig använda för att bibehålla en god, bärande och behandlande relation med ungdomen. Det empiriska studien beskriver upplevelser samt krävde inlevelse av respondenterna. Vilket innebär att sätta sig in i någon annans situation. Forskaren vill förstå och inte bara begripa menade Hyldgaard (2008). Samt att Hermeneutik betyder tolkningslära och bygger på tanken att varje människa uppfattar sig själva och sin situation på ett speciellt sätt. Forskningen fokuserade inte på mätning utan genom att man tolkar människornas beteende och försöker leva sig in i deras föreställningar om världen och hur den uppfattas. Där av passade det kvalitativa närmande sättet bäst. Eftersom Intervjuteknik är relationell, samtalsmässig och kontextuell, ledde i sin tur att det ökade min förståelse för forskningsfrågan, eftersom jag får samspela med respondenterna.

Semistrukturerade intervjuer tillämpades för att tanken var att tonvikten skulle ligga på hur respondenten uppfattade och tolkade de öppna forskningsfrågorna, det vill säga det som respondenten upplever vara viktigt (Bryman, 2011). Eftersom jag inte visste allt om forskningsområdet passade det semistrukturerade intervjuerna bäst för att frågor som inte står på listan dök upp vilket resulterade till ett rikare empirisk resultat.

Urval

Det målinriktade urvalet passade bäst för att det överensstämde mellan forskningsfrågorna och urvalet. Anledningen till att urvalet för studien riktade in sig på fyra öppna institutioner och att fem respondenter representerade dessa, var på grund av snöbollsurvalet. Då min ursprungliga plan var först att göra en fokusgruppsstudie på en öppen institution och fyra respondenter skulle delta som representerade institutionen. Deltagarna anmälde återbud för att två av dem insjuknade dagen innan gruppintervjun på grund av sjukdom. På grund av att minimiantalet för en fokusgrupp som är fyra, passade det inte av lämpligt deltagarantal (Kvale, 2009).

Förberedelser

Som del i strävan att förhindra tidsnöd och stress Kontaktades olika institutioner för att väcka deras intresse att delta i studien. Efter som de ansåg att ämnet var av intresse var samtliga respondenter positiva inställda, telefonsamtal blev det som möjliggjorde bästa kontakten, samt att respondenterna frågade och tipsade vidare om intressenter.

På tanke på forskningsetikinformerades respondenterna via mejl informationskravet som handlar om att forskaren är skyldig att ge respondenten all information om dennes

roll, vilka villkor som finns för deltagandet, att allt är frivilligt. Ett ytterligare tillfälle gavs till respondenterna att ge sitt samtycke vid intervjutillfället innan inspelningen startade. Samtliga respondenter upplevde självbestämmande vad gäller om och hur länge denna vill delta samt på vilka villkor, detta var tydlig med genom att påpeka att intervjun kommer vara i en timme. Eftersom jag via mejl och innan inspelningen startade talade om att respondentens identitet är trygg inte resultaten ska redovisas på ett sätt som förhindrar igenkänning. Med detta i åtanke upplever jag att jag har uppfyllt forskningsetiken. För att ytterligare säkra respondenternas identitet kommer forskningsetiken bidra till att undersökningen inte nämner någon stad eller liknande utan enbart att det är i södra och i mellersta Sverige som institutionerna är placerade. Det som var tidskrävande var skriva ut intervjuerna, transkriberingen krävde flexibilitet och det gällde att hantera frågornas ordningsföljd på ett noggrant sätt, därför fick det inspelade materialet åter upp spelas.

Analys & tolkning

Det inspelade materialet transkriberades direkt, då det var fortfarande färskt i minnet. Överstrykningspenna användes flitigt. Det transkriberade krävde en tolkning som lyfter fram textens innebörd. För att göra det överskådlig har det tematiserats och kategoriserats, eftersom Bryman (2011) menar att det finns en tonvikt på att låta kategorierna uppstå ur data. Då trovärdighet och överförbarhet är önskvärd framgår det att med en tydlig beskrivning från forskarens empiriska studie följa de kvalitativa referensramarna. Referensramarna är att ge fyllig redogörelse för att människor ska ta del av det empiriska arbetet samt det viktiga som är att deltagarna ska lära sig något utav temat, samt öka min kunskap och förståelse.

Implikationer

Avslutningsvis skulle vidare studier föranledd mer kunskap om hur respondenternas verksamheter ser ut. En observationsstudie hade frambringat, iakttagelser som är värdefulla för behandlare och beslutfattare. Studien hade även kunnat ytterligare berikats om ungdomarnas upplevelser hade lyfts fram i form av klientintervjuer.

REFERENSER

- Ahonen, Lia; Degner, Jürgen. *Negative Peer Cultures in juvenile institutional settings: staff as couch coaches or couch slouches*. Journal of Offender Rehabilitation. Juli 2012, Vol. 51 Issue 5, p316-330.
- Andreassen, Tore. (2003). *Institutionsbehandling av ungdomar: vad säger forskningen?*. Stockholm: Gothia.
- Armelius, Bengt –Åke Bengtzon, Sara , Rydelius, Per-Anders Sarnecki ,Jerzy & Carpelan, Kerstin Söderholm *Vård av ungdomar med sociala problem: en forskningsöversikt: 2003*, Stockholm: Statens institutionsstyrelse (SiS) FOU-enheten.
- Berglund, Stig-arne (1998). *Val av livsstil: problemungdomars sätt att hantera verklighet och konstruera identitet.*: Umeå universitet, 1998. Umeå.
- Berglund, Stig-arne. (2000). *Social pedagogik: i goda möten skapas goda skäl*. Lund: Studentlitteratur.
- Brendtro ,Larry K., Martin L Mitchell, and Herman McCall. *Positive Peer Culture: Antidote to "Peer Deviance Training"*. Reclaiming Children & Youth; Winter 2007, Vol. 15 Issue 4, p200-206, 7p
- Bryman, Alan. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2uppl.) Malmö: Liber.
- Carpelan, Kerstin Söderholm, Andershed Anna-Karin, Andershed Henrik, Brännström, Lars, Nyström, Marie & Ahlgren, Thorbjörn (2008) *Insatser för unga lagöverträdare en systematisk sammanställning av översikter om effekter på återfall i kriminalitet*. institutet för utveckling av metoder i socialt arbete: Socialstyrelsen.
- Goffman, Erving. (1998). *Totala institutioner: fyra essäer om anstaltslivets sociala villkor*. Stockholm.
- Graneheim, U.H. & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24, 105-112.
- Grønmo, Sigmund. (2006). *Metoder i samhällsvetenskap*. (1. uppl.) Malmö: Liber.
- Hyldgaard, Kirsten. (2008). *Vetenskapsteori: en grundbok till de pedagogiska ämnena*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.
- Kvale, Stienar . & Brinkmann, Svend. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Laursen, Erik. *The evidence Base for Positive Peer Culture*. Reclaiming Children & Youth. Summer 2010, Vol. 19 Issue 2, p37-42. 6p.
- Levin, Claes (1997). *Ungdomar i tvångsvård: Råbyundersökning 94*. Stockholm: Statens institutionsstyrelse.

- Levin, Claes (1998). *Uppfostringsanstalten: om tvång i föräldrars ställe* . Univ. Lund.
- Olsson, Erik. (1988). *Förändring och konflikt: om mellanmännsliga processer i en vårdorganisation*. Diss. Lund : Univ.. Lund.
- Røkenes, Odd Harald& Hanssen, P. (2006). *Bära eller brista: kommunikation och relationer i arbetet med människor*. (1. uppl.) Malmö: Gleerups Utbildning AB.
- Steinebach, Cristoph and Steinbach, Ursula. *Positive Peer culture with German Youth. Reclaiming children & youth*. Summer 2009, Vol. 18 Issue 2, p27-33.
- Socialstyrelsen (2009). *Barn och unga som begår brott: handbok för socialtjänsten*. Stockholm: Socialstyrelsen.
- Thurén, Toresten. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. (2 uppl.) Stockholm: Liber.
- Vetenskapsrådet (2002). *Ett växande vetande: Vetenskapsrådets temabok 2002*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Vollmer, Thomas (2005). *Creating a Peer-directed Enviroment: An Approach to Making Residential Treatment A Unigue Experience by using the power of Peer groups*, Child & Youth Care Forum, 34,175-193.

Missiv

Vetenskapsrådet (2002) och Bryman (2011) talar om fyra huvudprinciper när det gäller forskningsetik. Vill jag belysa dig om vilka rättigheter du har som respondent och vilka skyldigheter jag har mot dig som respondent. Informationskravet handlar om att forskaren är skyldig att ge informanten all information om dennes roll, vilka villkor som finns för deltagandet, att allt är frivilligt och även informera om det finns inslag som kan vara obehagliga för informanten. Samtyckeskravet innefattar informantens självbestämmanderätt vad gäller om och hur länge denna vill delta samt på vilka villkor. Här innefattas även informantens rätt att hoppa av utan att utsättas för påtryckningar från forskaren. Konfidentialitetskravet syftar på att personuppgifter inte får komma obehöriga till hands och att resultaten ska redovisas på ett sätt som förhindrar igenkänning. Nyttjandekravet finns för att säkerställa att uppgifterna inte används till något annat än det som uttryckts i samband med studiens påbörjan.

Med detta i åtanke är det alltså viktigt att jag är noggrann med att berätta vad jag har för syfte med att göra intervjuerna samt att deltagarna vet om att det är fritt fram att inte svara på frågor som inte känns bra och att de får dra sig ur om de vill. Det är också viktigt att vi säkerställer anonymiteten för informanterna. Patel & Davidson (2011) talar om hur detta är extra viktigt när undersökningsgruppen är relativt avgränsad och antalet möjliga informanter är få. Detta kommer bidra till att undersökningen inte nämner någon stad eller liknande utan enbart om det är södra, norra, västra Sverige.

Med vänlig hälsning

Handledare: katarina Magnusson
0470-76 75 33 Direkt
073-817 01 56 Mobil
Mail: Katarina.magnusson@lnu.se

Examinator: Margareta Stigsdotter Ekberg
Kursansvarig: Mats Anderberg & Mikael Dahlberg

Intervjuguide

Positiv ungdomskultur

- När upplevs det att det råder positiv stämning
- Upplever du att ungdomar kan påverka varandra positivt
- Hur upplever ungdomarna personalen när det är positivt
- Vad är det som gör att det är positivt bland ungdomar
- delaktighet
- Jämnåriga kamrater utanför institution

Negativ ungdomskultur

- När upplevs du att det är negativt bland ungdomarna
- Dina upplevelser av vikten av samma regler
- Dina upplevelser av grupp sammansättning av ungdomar
- Antal ungdomar så att det är negativt
- aktiviteter utanför institutionen
- jämnåriga kamrater utanför institution
- Hur upplever ungdomarna personalen när det är negativt
- Självbestämmande

Personals strategier

- Personalens Kunskaper om Grupper
 - hur gör personal vid oenigheter/handledning
 - ledarstil
 - Personal schema
 - oönskad tid, negativa möten bland ungdomar
 - känsliga ämnen, t.ex. droger, sex.
 - fortbildning
-
- Är det något som du vill tillägga